

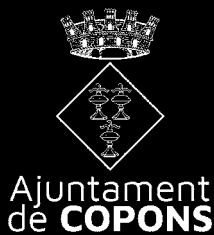
Camí Ral⁵³

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons

Gener de 2022 número 53

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons
Edita: Ajuntament de Copons, Àrea Municipal de Cultura
Àngel Guimerà, 8, 08289 Copons, Anoia, Tel. 938 090 000 Fax: 938 090 013
Correu electrònic: camiral@copons.cat
Disseny i maquetat: espaiGràfic, Igualada
Dipòsit legal: B-7571-96
Tiratge: 300 exemplars

Publicació periòdica

Imatge portada: Escola Quatre Vents **Foto:** Paula Rubiralta Pterola
Consell Editorial: Maria Gràcia Carreras Verdaguer, Elisenda Mercadal Segura i Núria Pons Torrents
Amb la col·laboració de Teresa Muñoz Pascual i Martina Muñoz Mercadal

Sumari

- 3 Què s'està fent...
- 5 Som Micropoble
- 6 La cria dels porcs i la *Festa* de la matança (primera part)
- 8 La fàbrica
- 9 Escola Quatre Vents
- 10 MeteoCopons
Col·laboreu amb l'AFA
- 11 Festa Major d'estiu 2021
- 12 Joe Psalmist & The Gospel Train a Santa Maria de Copons
Hereu i pubilla de Copons 2021
- 13 La Nit de les Ànimes
- 14 Copons dona a conèixer l'horticultura del municipi
en la Primera Mostra Hortícola
- 16 Un estiu amb poca aigua i molta pedra
- 17 Concert de Johnny Big Stone & Sweet Marta
25N. Impacte de les violències masclistes
- 18 inLoft: centre de cultura i recerca contemporània
- 20 Endavant, Bastoners!
- 21 Resum de fets, activitats i actes de juliol a desembre de 2021
- 22 Francesc Rodellar Beltran. Com es comença una afició
- 23 I tu què ens recomanes? Carme Tomàs Olmo – Jordi Parés Morros
- 24 La font de l'Ateneu
- 25 El gamarús
- 26 Resultats de la consulta ciutadana sobre parcs eòlics a Copons
- 27 Transports i telèfons d'interès

Acabem d'encetar un nou any, esperem que sigui molt millor que l'anterior i que puguem començar a portar una vida el més normalitzada possible. El darrer semestre de l'any anterior ja es van poder organitzar diferents actes i esdeveniments i en aquest butlletí fem un repàs de les principals actuacions i projectes que estem portant a terme des de l'Ajuntament.

Activitats culturals, fires i festes

Estem molt contents de la bona acollida que han tingut les activitats que s'han organitzat en motiu de les festes de Nadal. Els arbres i els tions, que es van repartir per tot el poble i que han guarnit els integrants de cada associació i la Fira de Nadal, que va tenir lloc el passat 19 de desembre amb més de 30 parades i una molt bona assistència de públic. Enguany hem pogut veure el poble més engalanat que mai. Agraïm la col·laboració de tots els veïns i veïnes que heu fet possible unes festes de Nadal tan participades i lluminoses i especialment a la Comissió de Festes, que ha organitzat els actes de benvinguda del Patge Faruk i la festa dels Reis d'Orient. Moltes gràcies a tots els col·laboradors que ho han fet possible. El passat mes d'agost vam estrenar amb gran èxit la primera edició de la Mostra Hortícola de Copons, una mostra que va girar al voltant dels productes dels horts amb un programa molt complet que va incloure degustació de plats de temporada, tallers de cuina, visites guiades als horts, concursos i activitats infantils, entre moltes altres activitats. A l'interior del Camí Ral hi trobareu un article d'aquesta mostra que de ben segur tindrà continuïtat en els propers anys.

Aquests darrers mesos també hi ha hagut espai per la música amb els concerts del grup Johnny BIG Stone & Sweet Marta, que va tenir lloc el passat mes de juliol, i el grup de gospel Joe Palmist & The Gospel Train, que va actuar el passat mes d'octubre a l'església Santa Maria de Copons. També hem organitzat diferents xerrades i sessions divulgatives sobre diferents temàtiques com la que va tenir lloc el passat mes de juliol sobre el malbaratament alimentari que va anar a càrrec de Jana Peters del col·lectiu Eixarcolant.

A finals del passat mes de novembre, i amb la col·laboració del Consell Comarcal de l'Anoia, vam organitzar el taller "Ser o no ser digital", de 8 hores de durada i amb totes les places cobertes. El curs tenia per objectiu potenciar i facilitar la participació i comunicació digital de la ciutadania amb l'Administració, pal·liant la divisòria digital a través de quatre sessions formatives que es van oferir de forma gratuïta i en format presencial. Degut a l'èxit d'aquest programa, pel proper mes de gener organitzarem un nou taller sobre utilització del mòbil adreçat a la gent gran. El curs anirà a càrrec de dues voluntàries del poble que formaran els majors de 25 anys en la utilització dels dispositius mòbils. Properament farem públiques les dates de la formació.

Des de l'Ajuntament també hem participat activament en la setmana europea de prevenció de residus amb un programa d'activitats gratuïtes adreçades a totes les edats, com la campanya d'entrega de Boc n'Rolls a tots els nens i nenes de l'escola, una xerrada a càrrec d'Anoia Verda i l'assistència del Didaltruck, una furgoneta itinerant de la Diputació oberta a tothom interessat en arranjar i transformar qualsevol peça de roba.

Col·laboració amb la Marató de TV3

Des de les regidories de Sanitat es van preparar dos actes per parlar de salut mental coincidint amb la Marató de TV3, que enguany s'ha centrat a recaptar fons per a la recerca en aquest àmbit.

Taller de salut mental

El passat dissabte dia 11 es va dur a terme l'acte "Apropem la salut mental als joves", organitzat conjuntament per un grup de jovent del poble i la psicòloga Carol Amat, amb la finalitat de tractar obertament els temes que més preocupen als joves relacionats amb la salut mental i poder compartir experiències en un espai íntim i segur. La sessió anava dirigida a persones entre 14 i 25 anys i va ser un èxit total d'assistència. Els participants van mostrar un gran interès i van manifestar la possibilitat de trobar-se en altres ocasions per continuar aprofundint en diferents aspectes relacionats amb aquest tema.

El dimarts 14 hi va haver el segon acte, "Sense salut mental, no hi salut. Perdem la por a parlar-ne?", una sessió divulgativa organitzada conjuntament per l'Ajuntament de Copons i el de Jorba en el marc de La Marató de TV3. Es va poder seguir on line des de casa o a la sala polivalent dels dos pobles i va anar a càrrec del Dr. Robert Panadès. L'objectiu de la xerrada era donar a conèixer aquest tipus de malalties per crear consciència, trencar estigmes i per animar-nos a perdre la por a parlar-ne i a demanar ajuda quan faci falta.

Serveis Ajuntament

Horari d'atenció municipal

Com ja vam comunicar recentment hem modificat els horaris d'atenció presencial a l'Ajuntament, que actualment són els dilluns, dimecres i divendres de 9 a 13 hores. Els dimarts i dijous l'atenció és exclusivament telefònica. D'aquesta manera es garanteix atenció continuada ja sigui presencial o telefònica i alhora permet als treballadors municipals dedicar el temps necessari a les gestions i tràmits municipals que cada vegada són més complexes i requereixen més temps i dedicació.

Reforç de la brigada municipal

L'Ajuntament de Copons va iniciar el passat mes d'octubre un Pla d'ocupació per tal de reforçar la brigada municipal amb la contractació d'un peó de serveis dins de programa "Dinamització de l'ocupació per a municipis de fins a 10.000 habitants". La persona contractada es trobava en situació de desocupació i formava part de la borsa de treball constituïda arran de les proves selectives celebrades per aquesta corporació al mes de juliol.

Contractació d'un jove dins el programa de Garantia juvenil

A finals del mes de setembre, l'Ajuntament de Copons va contractar un jove dins el programa de Garantia juvenil, una iniciativa europea d'ocupació per reduir l'atur juvenil, impulsada a Catalunya pel SOC i la Generalitat

Taller d'eines digitals

Fira de Nadal

Taller eines digitals

Nou arxiu

de Catalunya amb el suport del Fons Social Europeu. En Joan estarà treballant durant sis mesos a l'ajuntament a jornada completa realitzant diferents tasques administratives.

Nomenament jutge suplent

Álvaro Cubero Alcaide va ser nomenat jutge suplent pels propers quatre anys i va signar el càrrec el passat mes de novembre. El càrrec de jutgessa de pau l'ostenta la Susanna Guix, que va signar el càrrec el passat mes de maig. Recordem que la seu del Jutjat de Pau és a l'ajuntament de Copons i que podeu demanar hora per fer qualsevol tràmit trucant a l'ajuntament al 93 809 00 00.

Obres i millora de l'entorn

El passat 5 de novembre es va poder inaugurar l'escola amb la presència del Conseller d'Educació Josep González Cambray i el Diputat d'Educació Josep Monràs, entre d'altres autoritats, tal i com ja us vam informar detalladament en el butlletí informatiu monogràfic que vam publicar el passat mes de novembre.

Seguim treballant en el manteniment del nostre entorn. Com ja haureu pogut comprovar, són molts els espais que s'han millorat i recuperat pel poble. Actualment estem treballant en la reparació d'un talús sobre la Font de la Vila. En aquest mateix espai hem hagut de fer una intervenció en un terreny privat per tallar uns pollancren en mal estat. Amb aquesta intervenció i la reparació del talús es millorarà totalment la seguretat de la zona. Properament també iniciarem les obres per arranjar la zona dels antics dipòsits, que es demoliran per millorar aquest espai situat sobre els horts. Les obres s'iniciaran properament i finalitzaran abans del 30 de juny.

Conservació, manteniment i neteja de les rieres de Sant Pere i Veciana

A principis de desembre es van iniciar les obres corresponents als projectes de conservació i manteniment de les rieres de Veciana i de Sant Pere al seu pas pel nucli urbà de Copons. Tal i com ja vam explicar detalladament a través de la web de l'Ajuntament, es tracta d'una sèrie d'actuacions necessàries per prevenir avingudes, com la neteja de lleres, que responen a la doble finalitat de garantir la capacitat de desguàs de la llera i al mateix temps millorar l'ecosistema d'ambdues rieres.

També es preveu la tala de diversos arbres que es troben en mal estat i amenacen l'entorn fluvial i l'eliminació d'una part de la massa vegetal formada per canyars que són les causants de l'obstaculització del desguàs propi de la llera.

Les actuacions han estat contractades a una empresa especialitzada en aquests treballs i el finançament anirà principalment a càrrec de l'Agència Catalana de l'Aigua de la Generalitat de Catalunya amb l'atorgament a

l'Ajuntament de Copons de dues subvencions per import de 32.964,99 € i de 27.265,78 €.

La neteja de les lleres és necessària per la correcta gestió de les lleres de les rieres que transcorren a l'entorn dels nuclis urbans als efectes d'evitar inundacions durant les avingudes i mantenir en perfecte estat els indrets naturals que ens envolten com ara el Gorg de Nafre i la Font de la Vila o el Corredor Verd.

Pisos de lloguer assequible

El passat mes de novembre es va adjudicar el primer dels pisos de lloguer assequible. Actualment estem treballant en l'adequació de la segona vivenda que anteriorment ocupava l'arxiu municipal. El pes del material de l'arxiu ha provocat greus desperfectes en l'habitatge que ens ha obligat a fer obres per reforçar el terra i les bigues. Un cop finalitzades les obres el pis també es destinarà a lloguer assequible per a joves.

Arxiu acabat

Hem finalitzat la construcció de l'arxiu que s'ha ubicat a la nau municipal, un trasllat imprescindible i necessari degut al risc de deteriorament que ocasionava la seva anterior ubicació. Aquests darrers mesos s'ha fet una gran feina de neteja i adequació de la nau i l'arxiu es troba ara en perfectes condicions per garantir la bona conservació de la documentació dipositada.

Bar sala polivalent

El passat mes de novembre es van iniciar els tràmits del concurs per l'adjudicació del bar situat a la sala polivalent. Amb la posada en marxa d'aquest establiment disposarem d'un nou espai de lleure al poble pels caps de setmana.

Des de l'equip de govern estem fent grans esforços per millorar la hisenda municipal i apuntalar la sostenibilitat financera d'aquesta institució i treballem pel nostre principal compromís: fer realitat una sèrie de millores i projectes que ens havíem marcat en el nostre full de ruta. Sempre pensant en millorar el nostre entorn i la qualitat i benestar de les veïnes i veïns del nostre poble.

Seguim endavant amb el nostre projecte i amb la mateixa il·lusió del primer dia! 🌸

Àlex, Xavi, Imma i Montse

Cesc Salamé Sabater
Associació de Micropobles de Catalunya

La cria dels porcs i la Festa de la matança (primera part)

Montserrat Galí Segués

Era tardor a la masia de la primera meitat del segle XX. L'avi feia uns dies que estava atrafegat amb el xerrac i un munt de fustes. En Roc li preguntà què feia i l'avi, asseient-se sobre el banc de pedra del pati, li explicà:

—Jo cada vegada serveixo per menys, estic més rovellat! Hi ha una feina que sempre feia i que necessita mans i una força que jo ja no puc aportar... —En Roc, inquiet, li diu:

—Va, avi, aneu al gra —i l'avi continua.

—Estic fent una rampa per fer pujar la truja al carro quan anem a portar-la al verro. Ja està dit.

—Bona idea avi, això és genial! Com ho feu? Com fareu aguantar la rampa? Què hi poseu perquè la truja no rellisqui?

—No t'embalis, Roc! Ho tinc tot pensat, però potser tu m'hi pots donar un cop de mà. —I avi i net van anar polint la rampa per la “Rodanxona”, la truja.

Un matí, quan encara estaven esmorzant, la mare va entrar a la cuina i va anunciar que la “Rodanxona” anava moguda.

En Roc va preparar el carro i hi va col·locar la rampa i amb l'avi varen fer pujar la truja al carro, però... el que no podien esperar és que la truja, un cop dalt i abans que en Roc tragués la rampa, tornés a baixar i enfilés el camí cap a Cal Puig, la casa del verro. El Bitxo, el gos de la masia, va començar a bordar a la truja i aquesta encara corria més. L'avi cridava:

—Corre Roc, que s'escapa la verro —En Roc va deixar anar la rampa i corregué darrere la truja. Caram, la “Rodanxona” corria lleugera, lleugera!! L'avi també corria darrere en Roc —Vinga Roc, que no s'escapi!

Ja diuen que els porcs són intel·ligents i tenen bon olfacte. Aquell camí per anar a ser coberta pel verro ja l'havia fet vàries vegades dalt del carro, però aquella determinació els va deixar amb un pam de nas. No s'aturava per a res i corria com una falcilla. L'avi, esbufegant, va dir: —Roc, vigila que no entri a la riera! Jo ja no puc més!

—No patiu avi, sembla que està molt “enamorada” i va decidida a veure el “promès”! —respongué en Roc, que ja havia agafat una vara i la seguia de prop. Aquesta va anar alentint la marxa, però sense reposar i amb copets de vara a l'esquena en Roc la va conduir fins a Cal Puig. La hi van deixar tres dies, fins que estigueren segurs que ja estava muntada i la tornaren a buscar amb el carro, però aquest cop lligant una pota de la truja al pern del carro.

Pesant el porc

La cort de la truja era al lloc més assolellat. Uns dies abans que naixessin els garrinets ja havien escurat bé la cort i hi havien col·locat palla nova, força palla perquè els garrins no tinguessin fred. Passats exactament 3 mesos, 3 setmanes i 3 dies van néixer. La mare, en adonar-se'n, s'hi acostà i va ajudar a fer sortir un garrinet que li costava més, tibant-lo per les potes. Naixeren dotze porcells. En veure'ls va dir l'àvia:

—Quina porcellada més bonica!

La mare va continuar enfeinada:

—Primer de tot hem de mirar si hi ha una bona futura truja. —Van anar observant els porcells un a un. —Mirarem quina porcella femella és tranquil·la, de potes curtes, té dotze mugrons, és ampla del darrera, no es veu cansaladera... Aquesta! Ara calculem: Per engreixar, en necessitem dos per casa l'àvia Dolors, dos per nosaltres, un pel Sr. Boix de Barcelona, un pel fill de la Pepeta, un per l'adroguer i un pel ferrer. Per vendre, quan es desmamin, en tenim de compromesos: dos per ca l'alcalde. —La mare tenia una llista on havia apuntat a tothom que els havia demanat garrins i per ordre de demanda va dir:

—Un pel forner i un per Ca la Roseta.

I és que els seus porcs anaven buscats ja que estaven ben cuidats, ben alimentats i tot això feia que tinguessin una carn més bona. Van retirar la palla bruta amb residus del part i la reemplaçaren per palla neta.

La mare sempre donava a la “Rodanxona” aigua neta en abundància i ara que començava a alletar l'alimentava molt.

La “Rodanxona” era una bona verro amb llet abundant i tranquil·la. Quan s'estirava per alletar vigilava de no aixafar cap porcell. Els garrins fan carícies a la panxa de la mare i als mugrons per estimular-la a fer sortir llet. La “Rodanxona”, mentre alleta, fa grunyts de to, freqüència, i magnitud diferent segons estigui estimulant la llet o donant llet amb intensitat... Es comunica amb els seus garrinets a través dels sons, els grunyts i l'olfacte.

Mamant

CEDIDES PER LOURDES PUJOLS PRATDESABA

Al cap d'un setmanes van capar tots els garrins mascles.

Els garrinets estigueren mamant fins que tingueren dos mesos. Aleshores deixaren de dir-se garrins. En van vendre quatre: a l'alcalde, al forner i a la Roseta, que els van fer engreixar a llurs cases. Els altres vuit els engreixaren a la masia. A aquests els van anar desmamant i ensenyant a menjar, i un cop van saber menjar van separar-los de la truja, que va anar perdent la llet i en pocs dies ja podia ser de nou coberta per tornar a criar.

Cada dia la mare deixava anar una bona estona els porcs pels volts de la masia. Això els permetia sortir a prendre el sol, cosa que els va bé per no agafar dolor i obtenir els beneficis del sol, i així els porcs, a part de les sobres de la casa com pells de patata, restes de fruita, fulles de col, les farinetes d'ordi, les terceres, segó..., podien menjar glans, herbes i flors i, com que els porcs busquen companyia d'altres porcs, no costava gaire que anessin junts. Si trobaven un clot amb aigua s'hi rebolescaven per desparasitar-se en el fang.

Quan els porcs van anar creixent i van fer entre 150 i 170 quilos va arribar l'hora de la matança. La matança era una festa gran. Les collites ja estaven fetes i el treball de camp, cap a Sant Martí, ja estava força avançat, el llaurar acabat i s'anava fent la sembra. Tothom prenia part de la matança i ells en feien varies, la de tots els porcs que havien engreixat: àvia Dolors, Sr. Boix, Roseta...

Mireu com va anar un diumenge que van fer la segona matança per casa l'àvia Dolors.

En Miquel, en tornar el dissabte al migdia d'escola, digué amb cara d'estranyesa:

—*La mestra nova de Barcelona m'ha dit que demà vindrà a casa a fer la Festa de la matança. L'ha convidat l'àvia Dolors.*

Matant el porc

Ningú se'n va estranyar ja que la matança era una gran festa familiar a la que sovint es convidava a amics o veïns. Aquella tarda en Miquel va ajudar l'avi a treure el banc per matar el porc al mig del pati. Van posar unes taules grans a l'entrada per deixar-hi les parts del porc a mesura que fossin escorxades i van anar a collir argelagues per socarrar el porc.

Tot ho van deixar ben preparat abans d'anar a dormir: els cubells de fer el mondongo, la màquina de fer botifarres, el botifarrer... i van omplir d'aigua la caldera, l'olla dels "esclamolls" (clemàstecs), l'olla dels fogons... per escalfar-la de bon matí. El pare, havent sopat, es va posar a esmolar la destal, els ganivets, el ganivet de matar, que era més curt, la peladora...

De bon matí l'àvia Dolors, el seu fill, l'oncle Ton, la tieta Isabel, els cosins i la mestra ja eren a la masia. Tots van quedar bocabadats: la mestra havia vingut endiumenjada, com que anava a una Festa! L'àvia va dir-li de seguida:

—*Ai filleta! Vine, que et deixaré un bon davantal i unes espadenyes!*

Actualment no necessitaven llogar ningú per la matança ja que el Roc i el cosí gran, en Josep, ja eren valents i l'oncle Ton era fort i molts dies de matança pujava a ajudar una estona de franc, ja que ells també l'ajudaven a dallar l'herba pel ramat. Però, si el porc era per a ells, tota la família hi treballava tot el dia. L'àvia i la tieta Isabel portaven en el carro cistelles amb roba blanca neta, sal, pebre, ganivets, unes cassoles amb sofregit, una cistella amb menjar, cubells...

En un racó del pati van encendre un foc per escalfar-se. Allà feren una mica de beguda: ametlles, nous, figues seques i un tragueta de vi.

Tot a punt! I anaren a buscar el porc. No calia triar gaire, tots eren grans i macos... en van agafar un i en obrir la porta de la cort, el porc, com que ja es veia venir la pedregada, va

escapar-se corrent: de la cort al pati, travessa el pati cap al camí, del camí corregué al bosquet i tots els cosins (Roc, Miquel, Josep i Teresa), el pare i el Ton al darrere. El pogueren atrapar.

La mare, que era qui cuidava sempre els porcs, va sortir al seu encontre amb una galleda amb fulles de col i una mica de farina d'ordi. Va donar-la al porc i aquest la va seguir fins al pati. La mare no volia que el porc patís, no volia ganxos ni abusos. Volia una mort neta. Sort que tots ja sabien què calia fer, quina pota agafar, en Miquel i la Teresa la cua... i sort també que el pare era un bon matador i encertava l'artèria a la primera.

Un cop de nou al pati apropiaren un cubell a la mare i entre tots pujaren el porc sobre la taula i el pare, sense perdre temps, clavà el ganivet. Mentre el porc es dessagnava la mare recollia la sang en el cubell i la remenava contínuament perquè no s'hi fessin grumolls. Fent aquesta feina sempre se li humitejaven els ulls.

Quan va estar segura que era ben mort va deixar que els xicots encenguessin les argelagues i el socarressin per totes bandes. Després el pesaren, amb les romanes, penjat d'un bon pal. Era un bon porc.

Nota: Actualment, que trobem tot tipus d'aliments a totes les èpoques de l'any, cal fer un esforç per comprendre la importància de la matança en el passat, però cal tenir present que la carn provinent de la festa de la matança era quasi l'única carn que moltes llars rurals menjaven en el transcurs de l'any.

Agraïments a l'Albert Mas Garriga i a la Lourdes Pujols Pratdesaba per tots els seus consells i aclariments, i també a la Lourdes per les fotografies de Can Coll de Sta. Eugènia de Berga, la seva casa pairal. ✿

LA FÀBRICA

Jaume Ortínez Vives

Els Nocs

L'existència d'una antiga activitat tèxtil derivada de la llana és encara visible a Copons. És visible de varies maneres, una d'elles la toponímia. Ben a prop del poble hi ha el lloc de “Els Nocs” i el que en queda dels nocs.

Els Nocs era on s'efectuava la funció de “nocar” (paraula d'origen anglès emprada encara en la boxa). Es nocava la llana un cop teixida. La llana, el pèl de les ovelles, té escames -com els peixos però microscòpiques- i amb la funció de nocar, és a dir colpejar la llana teixida en un mitjà humit i calent, el teixit s'enfeltrava i s'aconseguia una certa impermeabilització i fer-lo més càlid.

Es teixia a moltes cases. Encara hem vist estances on a la paret han quedat dibuixades les disposicions dels lliços del teler. A aquesta activitat s'hi dedicava la jornada sencera o bé parcial per completar els ingressos de la casa. Es teixia quan no es podia anar ni al camp, ni a l'hort ni al bosc.

No era una activitat única de Copons, encara es poden veure dues restes de “nocs” al terme de Jorba, al costat de l'Anoia. Justament, on menys rastre se'n veu és on dona nom a la casa, Els Nocs de sota el pont de Can Mateu. Si hi havia nocs és perquè és teixia llana a les masies properes. També a Sant Martí de Sesgueioles hi ha, encara ara, les parets de “l'estricador”. Els estricadors servien per penjar les madeixes de fil o les mantes acabades de nocar. El rastre dels nocs es va perdre no fa ni sis anys. La indústria de la llana era molt important a Sant Martí de Sesgueioles i les seves mantes foren molt valorades.

Tota aquesta activitat generada a partir de la llana devia provenir del pas dels ramats de transhumància cap a les zones frescals del Prepirineu. La devoció a Sant Magí pròpia de Copons i dels llocs de carrerada no és aliena i confirma el pas de ramats itinerants.

De tot plegat, de tota aquesta activitat descrita al voltant de la llana, en queda poc record. Però és bo que en quedi constància.

En canvi, l'elaboració de teixits de cotó a Copons és ben present en la memòria de molta gent, i de gent jove encara.

El primer rastre escrit que he vist sobre l'existència d'una fàbrica de teixits de cotó a Copons és del 1877. Segurament fou creada uns anys abans. Es tracta ja d'una fàbrica amb telers de ferro i moguts per força motriu provinent d'un embarrat mogut per aigua i/o d'una caldera de vapor. Aquesta fàbrica era situada a l'edifici on avui hi ha l'escorxador i fou promoguda per Joan Boyer. Manuel Gili n'era l'encarregat.

Però el que queda encara en el record de molts és *la fàbrica*. L'edifici fabril ben visible situat als carrers Ramon Morera i Raval.

L'edifici, en totxo vist, respon a les mateixes característiques dels centenars de fàbriques que es construïren a principis del segle XX a les comarques de Barcelona i dedicades, totes elles, a la fabricació de teixits de cotó. Quasi tots els pobles de certa importància en tenien i de la mateixa època són Cal Torelló de Sant Martí de Sesgueioles, Cal Carbonell a Els Prats de Rei, Cal Queralta a Jorba i les tres de Tous per no anar més lluny. Les d'Igualada eren molt grans i aplegaven centenars d'empleats.

MARTINA MUÑOZ MERCADAL

L'impuls d'aquesta fàbrica de Copons es deu a Baldomero Camps i Blavi.

Baldomero Camps havia nascut a Igualada el 1866 i el 1905 en fou alcalde. Era un important fabricant de teixits. Dels fabricants cotoners era el que pagava la tercera contribució més elevada. En algun lloc hem llegit la seva queixa. El 1913 tots els fabricants d'Igualada es vegueren afectats per una llarga vaga. És llavors que decideix instal·lar la fàbrica a Copons. També hi tingué habitatge. Continuà doncs a Copons l'elaboració de tela de llençol i de matalàs, especialment en jacquard. Era un empresari tèxtil en el sentit ampli del terme i el veiem d'accionista en altres empreses d'altres gèneres i en altres llocs. La fàbrica que tenia a L'Estany (Moianès) va patir un incendi que propicià l'ampliació de la de Copons. Baldomero Camps va morir el 1961, ja molt gran, en uns anys molt favorables per al tipus d'indústria que havia creat.

Amb el nom de *Textil Camps y Samitier* la fàbrica de Copons feu el seu camí sota la direcció tècnica de Joaquim Aparisi. Es treballà molts anys a dos torns amb una trentena llarga de telers de llisos i catorze o quinze telers de Jacquard dedicats a fabricar roba per als grans fabricants de matalassos de l'Estat.

La fàbrica tèxtil de Copons va acabar -com quasi totes les d'aquesta activitat- engolida pels tancaments del Pla de Reconversió de la Indústria Tèxtil Cotonera. S'havien conjuntat dos factors determinants: l'entrada a la Comunitat Europea i la consolidació dels telers sense llançadora. Era als anys 1980-1982.

El món tèxtil de Copons va continuar després amb el gènere de punt, però aquest és tot un altre capítol. ✿

La Fàbrica

ESCOLA QUATRE VENTS

Cristina Queralt Salat

El passat 5 de novembre va ser un dia molt especial per tota la comunitat educativa que envolta el poble de Copons. Després d'anys d'obres, plànols, visites d'arquitectes, reunions... finalment l'escola nova, l'escola Quatre Vents, és una realitat.

Gràcies a l'esforç de totes (departament d'educació, diputació, ajuntament, famílies, mestres), actualment els i les alumnes i les mestres som en una escola gran, on hi ha cabuda per a totes nosaltres, on després d'uns quants anys amb l'alumnat separat en edificis diferents podem compartir espai, coneixement, aprenentatge, des dels més menuts als més grans, i és que creiem que aquesta és la riquesa de l'escola, la riquesa de l'escola rural.

A més a més d'estrenar escola aquest curs també hem estrenat un nom nou per aquesta. Després d'un procés participatiu de poble i escola es va acordar posar un bonic nom per una escola bonica.

Els Quatre Vents va ser el nom escollit i és que l'edifici és així, obert als 4 vents, i que és representatiu de com entenem l'educació nosaltres. Acolлим les criatures en la seva totalitat, com a global, en tota la seva plenitud, pels 4 costats, i les acompanyem en el seu creixement com a persones. Per això ens va semblar un nom molt idoni.

A l'escola Quatre Vents ens sentim com a casa, què més es pot demanar, un entorn acollidor i ric per poder aprendre tot sent feliços. 🌸

METEOCOPONS

Anna Rodríguez Forn

La família d'observadors i observadores meteorològiques es va ampliant! Seguim amb la recollida diària de dades meteorològiques.

En Xavier Aparisi va restaurar la caseta meteorològica que antigament hi havia a la bassa i amb l'assessorament de l'Albert Borràs, director de l'observatori de Pujalt, es va ressituar i posar a punt posant en marxa els aparells antics que encara funcionen i els nous que l'Ajuntament va comprar. Tots els dies lectius (que hi ha escola) un parell d'alumnes del grup de grans fan l'observació acompanyats de les famílies que es van repartint la tasca. Durant els caps de setmana i les vacances se n'encarreguen un grup de persones voluntàries de Copons: en Jordi Mercadal, el Carlos Cobo, la

Montse Solé, la Paula Rubiralta... Moltes gràcies a tots i totes!

Passats els primers mesos, actualment podem valorar que el procés està funcionant molt bé. Estem revalorant alguns aparells, però la recollida actualment és molt puntual i podeu consultar les dades i els gràfics que fan els alumnes a la pàgina web de Copons i que es publiquen cada mes (aproximadament) a l'apartat MeteoCopons.

La tasca no és complicada, així que si us ve de gust unir-vos a la Meteofamília, no dubteu en posar-vos en contacte amb nosaltres!!! 🌸

Col·laboreu amb l'AFA

Associació de Famílies d'Alumnes (AFA)

L'Escola Quatre Vents de Copons té una associació de famílies d'alumnes (AFA)

que treballa mitjançant sis comissions (econòmica, festes, extraescolars, escoleta, menjador i anglès) i una junta, temes que afecten de manera important i directa la vida de l'escola.

Promouent la comunicació i la cooperació per tal que tots plegats unim esforços per a la millora de l'ensenyament i la formació dels nostres fills i filles, creant ponts entre famílies, mestres i Ajuntament.

Qualsevol iniciativa que pugui engegar l'AFA necessita del voluntariat per fer-la possible.

Com sempre, necessitem més mares i pares col·laboradors que vulguin venir a les reunions i que vulguin participar de la vida educativa dels seus fills i filles de manera activa. 🌸

Festa Major d'estiu 2021

Comissió de Festes

Aquesta passada Festa Major d'estiu encara no va ser normal del tot per la pandèmia, però gràcies als baixos índexs de contagis d'aquell moment i a l'alt percentatge de gent vacunada les autoritats ens van permetre poder organitzar més actes que l'any anterior i amb menys restriccions.

La majoria d'actes es van haver de fer amb inscripció prèvia per tal de respectar els aforaments i tenir un registre dels assistents, però això no va ser cap inconvenient ja que en el mateix moment que s'obrien les inscripcions el WhatsApp de la Conxita treia fum. Vam haver de fer filigranes per tal de quadrar tots els grups i poder encabir el màxim de gent possible sense superar els límits.

Una altra de les dificultats que van sorgir en temes d'organització va ser que no estava permès consumir a la zona de concerts i això ens limitava molt a tots, per això vam decidir donar d'alta l'activitat d'hostaleria i muntar una gran zona de bar amb taules. Va ser un gran encert prendre aquesta decisió, ja que això ens va permetre, a part de les begudes, poder servir entrepans i fer el tradicional vermut. Els entrepans calents van ser una de les novetats d'enguany que va triomfar i que haurem de repetir en properes ocasions.

Aquest any també vam apostar fort en la contractació d'espectacles. Vam pensar que després d'un any tan dur ens mereixíem tots plegats poder gaudir d'una gran varietat d'actuacions. Vam començar amb l'Orquestra Mitjanit, que després d'uns anys sense actuar a Copons va tornar amb cares noves i repertori renovat. Ens van agradar molt i van saber connectar molt bé amb el públic més jove. També vam poder gaudir de la veu de la Laia Lepiani, que va actuar a la piscina amb el duet Marc i Laia, els Her Majesty, amb qui teníem la contractació emparaulada des d'aquell Sant Joan en què ens van agradar tant, i el Sobrino del Diablo, un altre vell conegut que també estava pendent de venir des de feia més d'un any. Seguint la línia d'anys anteriors, vam poder gaudir un cop més del Quintet de cobla Terres de Marca, del Jaume Barri i de l'Orquestra New Marabú, que aquest any va fer un gran concert amb un repertori molt encertat i dirigit a una generació de gent gran que ha patit molt aquesta pandèmia i que van aconseguir oblidar-se de tot durant una estona i gaudir recordant les cançons de la seva joventut.

A part de tots aquests actes, si alguna cosa fa la festa gran i diferent són totes les activitats que la gent del poble organitza de manera voluntària i que fa que sigui única i que tothom se'n senti part. 🌸

Per tant, volem donar les gràcies a tots i totes els que heu fet que la Festa Major hagi estat tan especial un any més:

Gràcies al Marc, la Marta i el Manseti, que van suar la cansalada davant la planxa i ens van oferir uns entrepans boníssims.

A tot l'equip de sucadores de pa amb tomàquet: la Paquita, la Mireia, l'Emma, la Conxita, la Carme, la Núria i l'Asun.

Als que van fer unes truites espectaculars pels sopars dels músics: l'Antònia, les dues Concepcions, la Fina, la Lourdes, el Jordi Orpi, la Teresa, la Francina, la Mercè, la Montse i la Paquita.

Al Xavi Aparisi per organitzar la cursa Trail al Pi del Quildo i pels seus trofeus personalitzats.

A la Francina, el Toni i la Lola per la caminada nocturna.

Al Jordi Mercadal i el David pel repic de campanes.

A l'Adela Sena, que sempre s'ha de llevar d'hora pel concurs de dibuix, i a Copons inLoft per deixar-nos l'espai per exposar les obres presentades.

A la Marta Riera per les competicions esportives a la piscina.

Al Jaume Figueres per la matinal de ioga.

Al Jordi Closa per contactar amb el grup de teatre.

A tots els joves del poble que fan de cambrers el dia del vermut i a totes les persones que sempre esteu a punt de donar un cop de mà quan fa falta.

Moltes gràcies, també, a tots els socis i les empreses col·laboradores que amb les seves aportacions econòmiques ajuden al manteniment de la Festa. 🌸

Joe Psalmist & The Gospel Train a Santa Maria de Copons

Teresa Múnera Pascual

Una cinquantena de persones van assistir al concert de gòspel amb Joe Psalmist & The Gospel Train que es va celebrar a l'església de Santa Maria de Copons el passat dissabte 16 d'octubre.

Aquest concert de música reivindicativa i participativa estava inclòs dins la programació del Festival Itinera Parlem, el primer Festival Musical adreçat als Micropobles de Catalunya per donar-los a conèixer i fer-hi arribar la música de qualitat en petit format als espais més distintius d'aquests petits pobles.

Joe Psalmist & The Gospel Train és un conjunt de gòspel afroamericà format pel pianista Joe Psalmist i les vocalistes The Gospel Train, que es basa en la música espiritual i religiosa provenint del Estats Units.

Els artistes varen saber connectar amb el públic fent-los passar una tarda ben entretinguda. ✿

Hereu i pubilla de Copons 2021

Dan Jato Closa

El diumenge 26 de setembre vam anar a Igualada, on feien la Fira.

Hi havia moltes parelles de nens i nenes que representaven els seus pobles. Portàvem tots unes cistelles plenes de fruites i verdures i també de flors.

La Bruna Herreros i jo, el Dan Jato, vam representar Copons.

Vam arribar de bon matí, vam anar a l'ajuntament i ens van fer una foto. Abans, ens van regalar una medalla.

Després vam deixar la cistella i el cartell on posava Copons al davant de l'escenari de la plaça i vam fer uns balls tots junts.

Després de ballar ens anaven cridant per pobles i havíem de pujar a l'escenari on hi havia l'alcalde i altres persones de l'Ajuntament que ens van saludar. Quan tots vam ser a dalt, ens vam fer una foto de grup i van fer uns parlaments. Vam passar un matí divertit! ✿

La Nit de les Ànimes

Paula Rubiralta Pierola

El 29 d'octubre, quan la nit va caure sobre Copons, el poble va esdevenir un indret fantasmagòric on les ànimes voltaven lliures per totes les places i carrers. N'hi havia de tota mena. Algunes de grans, moltes de petites, unes pàl·lides, d'altres divertides, tètriques, ensangonades, fosques, esquelètiques i fins i tot se'n veien amb purpurina de tots colors. Totes elles, en comitiva, passejaven amb un objectiu doble: **passar una bona estona amb els veïns i veïnes i recuperar antigues tradicions ancestrals.**

La mort ha estat envoltada arreu i sempre d'un profund respecte i temor, i el culte als morts ha estat una de les primeres celebracions de l'ésser humà. La festa de Tots Sants va ser la cristianització d'un esdeveniment popular celebrat pels celtas, el Samuhin. Aquesta festa pagana simbolitzava el final de la temporada de collites i l'inici de l'estació fosca, que era alhora l'any nou del calendari. La subsistència del poble celta es basava en la ramaderia, i el cicle de l'any es dividia en dos períodes: el temps clar i el temps fosc. Mentre que el temps clar començava l'1 de maig amb el floriment de la natura i la sortida dels ramats a pasturar, el fosc tenia l'inici l'1 de novembre, coincidint amb l'arribada del mal temps i el tancament del bestiar. Era, per tant, una festa de transició, però també d'obertura a l'altre món. Aquella nit els avantpassats difunts tornaven a visitar els seus descendents, a qui obsequiaven per rebre'n la seva benedicció. Amb la cristianització els continguts s'ajusten als nous dogmes, i aquella nit les ànimes sortien del purgatori per conviure amb els vius. A les cases, per recordar els que ja no hi eren, es deixava un plat buit a taula, i fins i tot en alguns casos es feia el llit del difunt i s'encenia la llar de foc. Com que en la tradició cristiana es creu que les ànimes viuen recloses en el seu cos terrenal, aquest es representava amb recipients de cuina, carbasses, naps o olles de terrissa, a l'interior dels quals s'hi encenia una espelma. D'aquesta

manera, en recordar-les, les ànimes d'aquells que ja no hi eren es feien presents. Inclús de vegades es trencaven els recipients per simbolitzar l'alliberament d'aquestes ànimes dels cossos que les recloïen, tenint continuïtat aquest ritual en el joc infantil de trencar l'olla. Durant aquella nit, simulant ser ànimes, els infants sortien pels carrers a recaptar per a aquestes, sota la consigna "Caritat pels vius i pels morts!" Amb l'esperit de retrobar-nos amb aquests antics costums, l'AFA (Associació de Famílies d'Alumnes) i l'Escola Quatre Vents de Copons vam convidar tota la ciutadania a formar part de la Nit de les ànimes. I d'aquesta manera, la nit del 29 d'octubre, els infants de Copons, les seves famílies i tots aquells que els van voler acompanyar, van convertir-se, per unes hores, en un grup de prop de 150 ànimes alliberades que van recaptar tota mena de dolços per les cases del poble. Van visitar catorze cases amb personatges quimèrics que els van oferir tant lllaminadures com divertiment, veïns i veïnes que amb la seva implicació van fer que les expectatives bolcades en la vetllada es quedessin molt curtes. El recorregut va finalitzar a l'esplanada del cementiri, on totes i tots aquells que van desitjar-ho van poder fer una ofrena als morts. En un espai de reflexió, una gran foguera trencava el negre de la nit i engolia els bocins de papers plens de paraules, desitjos i records que els vius volien fer arribar als seus difunts. La vetllada va concloure amb un sopar de germanor a la Sala Polivalent, on no hi va faltar, com no podia ser d'una altra manera, un bon grapat de castanyes torrades.

Amb la recuperació d'aquesta tradició s'esvaeix també l'estèril debat que envolta la festa de Tots Sants, on sembla que cadascú s'ha de posicionar inequívocament entre la conservació d'un ritual com la Castanyada, que és entès com a tradicional català, o l'assimilació del Halloween nord-americà. 🌿

Copons dona a conèixer l'horticultura del municipi en la primera Mostra Hortícola

Montse Soteras Corbella

La mostra va tenir lloc el passat mes d'agost amb un gran èxit de participació i un ampli programa d'activitats relacionades amb els productes dels horts.

El 29 d'agost va tenir lloc la primera edició de la Mostra Hortícola de Copons, organitzada per l'Ajuntament de Copons amb la col·laboració de la Diputació de Barcelona. Durant tot el matí es van celebrar diferents activitats per divulgar l'excepcionalitat dels horts del municipi. A primera hora es va realitzar una visita guiada a la zona dels horts de Copons que va comptar amb més d'una vintena de participants i posteriorment es va realitzar una interessant xerrada sobre la singularitat del tomàquet de Copons que va anar a càrrec del Col·lectiu Eixarcolant. Paral·lelament i durant tot el matí es va poder visitar la mostra de productes dels horts on s'hi podien comprar els productes collits directament de l'hort o realitzar un tast dels vins del celler Anna Rosell amb seu a Copons. També

hi va haver activitats pels més menuts amb un taller infantil per aprendre a fer planter de tomàquets.

Ja cap al migdia va tenir lloc un show cooking per treure el millor partit i sabor dels tomàquets de Copons amb una demostració de receptes amb aquest ingredient tan apreciat i que posteriorment els assistents van poder degustar. La darrera activitat va consistir en un tast de tomàquets a partir d'un joc on els participants van haver de descobrir les propietats organolèptiques de sis tomàquets que pertanyien a diferents varietats.

Des de l'Ajuntament de Copons valorem molt positivament l'acollida d'aquesta primera mostra, que va ser visitada per veïns del municipi i de la comarca per conèixer de primera mà i de manera fàcil i accessible la singularitat dels horts i del producte de Copons.

L'acte va comptar amb el suport i la col·laboració del Col·lectiu Eixarcolant i l'Associació dels Horts de Copons, que va participar activament a la jornada i també va oferir una cistella pel sorteig de productes dels horts.

Amb aquesta mostra s'aposta per consolidar l'oferta turística i de comerç del municipi afegint un discurs més a l'existent: la visita de descoberta anomenada *La vila de Copons: el poble de les Amazones*. 🌱

Resultat del tast de tomàquets

Entre els 6 tomàquets avaluats (2 de Copons – la forma més buida i la forma més plena, 3 de tradicionals d'altres indrets i 1 de comercial – varietat moderna típica de supermercat), totes les varietats tradicionals van ser valorades molt per sobre de la comercial (que va ser suspesa per tots els tastadors). En el cas concret de les dues mostres de la varietat tomàquet de Copons, la valoració general va ser excel·lent,

destacant per la gran dolçor i una textura de la polpa molt melosa i agradable. L'únic contrapunt és el fet de tenir una pell relativament gruixuda en comparació amb d'altres varietats.

Com a conclusió general es pot afirmar que a nivell organolèptic estem davant d'una varietat molt singular i molt interessant gastronòmicament, fet que en bona part és gràcies a que el principal criteri de selecció de la varietat que segueixen els hortolans per guardar llavors per plantar any rere any és la dolçor del tomàquet, seleccionant els fruits més dolços per tal de treure'n llavor.

Recorregut de la visita guiada

La mostra hortícola es va iniciar amb una visita guiada per conèixer el patrimoni i la història dels horts i sobretot per conèixer com es cultiven i les varietats del cultiu. A l'inici hi van participar una quinzena de persones i la participació es va anar incrementant durant el recorregut.

Els horts, situats majoritàriament a l'extrem nord del casc urbà, conformen una zona emblemàtica dins el municipi de Copons. És una àrea que ha mantingut intacta la seva estructura en els darrers segles i que destaca pel seu valor paisatgístic, cultural i ambiental i també per la seva funció social i el seu potencial econòmic. Es tracta d'un conjunt conformat per feixes i bancals que, gràcies als murs i parets de pedra seca, es van esglaonant per tal de salvar el desnivell del terreny i aconseguir uns espais perfectament plans i idonis per al cultiu. El conjunt d'horts no hauria estat possible sense l'existència dels recursos hídrics necessaris per poder realitzar el reg. És per això que cal fer esment de la sèquia i el sistema de basses, que han permès aprofitar l'aigua del riu Anoia per tal de desenvolupar al llarg de segles l'activitat hortícola, i també industrial (molins fariners, d'oli, de paper i tèxtils), de la vila de Copons. A diferència del que ha ocorregut a la majoria de municipis de Catalunya, l'estructura urbana i dels horts s'ha mantingut intacta almenys des del segle XVIII, fet que converteix el nucli urbà de Copons (amb una llarga història comercial en l'època dels traginers) i el conjunt d'horts en un paisatge cultural extremadament singular. Al llarg de la visita es posaren en valor els elements d'interès que es relacionen a continuació, els quals en conjunt conformen un patrimoni material altament singular. Alhora, aquest

patrimoni material duu associat un patrimoni immaterial (cultural, gastronòmic, social,...) que només es pot visibilitzar i recuperar si es revaloritzen els elements materials en els quals se sustenta.

Els marges de pedra seca i els bancals

La tècnica constructiva de la pedra en sec, que va ser declarada patrimoni de la humanitat per la UNESCO el 2018, és la que segles ençà va permetre convertir els costers situats a l'oest i nord oest de la vila de Copons en bancals perfectament plans, irrigables, fèrtils i cultivables. Són un dels elements físics indispensables dels horts de Copons, alhora que esdevenen un hàbitat d'allò més interessant per un gran nombre d'espècies, incrementant així la biodiversitat de l'indret i l'equilibri de l'ecosistema que conformen els horts.

Les basses i sèquies

Aprofitant el desnivell del terreny i la proximitat del riu Anoia, la sèquia i les respectives basses permeten garantir l'abastament hídic dels horts. Alhora, les basses (dues de les quals es troben operatives i una en desús), que antigament servien per acumular l'aigua necessària per fer funcionar els molins, representen ara una reserva hídrica de gran valor davant de potencials sequeres. La definició dels torns de reg i la gestió de l'aigua recau en l'Associació de Regants, que vetlla pel bon ús dels recursos hídrics i pel manteniment de les infraestructures de reg.

Els molins

En un context mediterrani, l'aigua és un bé escàs, i per tant és lògic que aprofitant el desenvolupament de la sèquia aflorés el sector moliner, inicialment dedicat a la moltura de cereals i olives, i més endavant també dedicat a la fabricació de paper i a la indústria tèxtil.

Són tres els vestigis de molins que romanen al conjunt dels horts de Copons, el molí del dalt, el molí del mig, i el molí de baix, cap d'ells en funcionament, i els quals requeririen importants accions de restauració per tal de poder ser visitables i preservar el patrimoni i la història que representen. A més, es dona la singularitat que els vestigis que han arribat fins als nostres dies corresponen a tres tipologies de molí diferents: cerealístic, paperer i tèxtil. Són per tant un element molt important per entendre la història i el desenvolupament socioeconòmic de la vila de Copons.

Els camins

El conjunt de camins i corriols que transcorren pel conjunt dels horts de Copons, estrets i només transitables a peu, tot i que poden ser un impediment pel desenvolupament de les tasques hortícoles són un dels elements més singulars d'aquest conjunt. Es tracta d'un element que fa els horts de Copons genuïns, i que permet als visitants i als usuaris transportar-se a un altre espai temps, poder gaudir de l'espai i del moment sense presses i sense vehicles de motor. Aquesta xarxa de camins és testimoni de la creació dels horts en un moment en què tot el transport es duia a terme amb matxos i mules, que amb les sàrries ben carregades transportaven els productes amunt i avall.

Els arbres dels marges

Un hort no pot entendre's sense els arbres fruiters, i d'altra índole, que hi havia als marges, els quals no només eren un recurs alimentari o material per a obtenir estris del quotidià (per exemple vimetera per fer cistells), sinó també un espai d'ombra on fer petar les xerrades durant les tardes i vespres d'estiu. És per això que les petites barraques dels horts i els arbres són elements importants per la funció social que els horts representen. Es posa l'accent en aquelles espècies i varietats més representatives dels horts, tals com figueres, parres, pereres o vimeteres. 🌸

Singularitat del tomàquet de Copons

La varietat tradicional més emblemàtica, i la qual s'ha conservat fins a dia d'avui, és l'anomenat "tomàquet de Copons". Es tracta d'un tomàquet amb un gran polimorfisme, amb exemplars més aviat buits i amb una mida i forma que recorden al tomàquet de Sant Joan, i d'altres exemplars amb un nombre de costelles molt elevat (superior a 30), molt plegades entre elles, i força plens. I totes les formes

intermèdies. Aquesta singularitat es pot deure al fet que la selecció d'aquesta varietat s'ha realitzat segons el seu gust, que és extremadament dolç, i no pas segons la seva morfologia.

Un estiu amb poca aigua i molta pedra

Francina Cirera, presidenta de l'Associació dels Horts de Copons

L'aigua

Aquest ha estat un estiu amb restriccions d'aigua. Un estiu amb poca pluja que ha deixat la major part dels horts de la comarca en un estat d'escassetat i abandonament. Els hortolans de Carme ens preguntaven com ho fèiem a Copons per poder mantenir els horts tan ufanosos i la veritat és que la resposta no és senzilla.

El sistema de reg dels horts de Copons té l'origen en la recol·lecció d'aigua del riu Anoia, just on comença la sèquia, a la font de la Canal.

Aquesta aigua s'emmagatzema a la bassa de dalt i la que sobra es deixa caure pel reg principal dels horts fins a la bassa del mig que, alhora, quan està plena deixa caure l'aigua pel reg i la retorna al riu Anoia.

Hi ha un acord amb els Bombers, del qual en tenim coneixement de transmissió oral però no en tenim evidència documental, que indica que la bassa del mig ha d'estar sempre plena perquè els helicòpters dels bombers puguin recollir aigua si hi ha foc.

Aquest any hem viscut un incendi terrible a la zona de Bellprat, però els bombers no van fer ús de l'aigua emmagatzemada a la bassa del mig. Tot i això, des de l'Associació sempre s'ha vetllat per mantenir el nivell d'aigua al màxim en aquesta bassa, que ja fa uns anys vàrem buidar i netejar sense cap ajut per part de Bombers. Aquest any hem pogut mantenir la bassa de dalt amb un nivell òptim per poder regar els horts en dies alterns gràcies a l'aigua del pou de l'Ajuntament, que ha donat servei a la piscina durant el matí i als horts durant la tarda.

Els primers dies de les restriccions alguns dels bancals es van veure afectats per falta de pressió de l'aigua, però amb paciència per part de tothom es van anar resolent els petits problemes que van sorgir.

Tots els membres de la Junta volem donar les gràcies als hortolans i hortolanes per entendre les circumstàncies i per ajudar-nos a gestionar aquesta situació, que podria ser que es repetís en anys propers si es van complint les previsions que descriuen el canvi climàtic que ens afecta.

La pedra

No ha estat una acció oficial de l'Associació, però alguns hortolans i hortolanes han destinat hores d'estiu a desfer i refer una paret de pedra important per mantenir la fisonomia dels horts de Copons.

Amb els anys, aquesta paret havia anat dibuixant una panxa que amenaçava enderroc, però no només això. Aquesta paret podria estar actuant com a fonament d'una altra paret, la del bancal on hi ha les cabres, i per acabar-ho d'adobar guarda al seu interior una part del reg original dels horts que havia quedat embussat. Massa patrimoni en risc per deixar l'actuació per més endavant i per tant es decideix fer una feina a títol personal, ajustant el nivell d'alerta i minimitzant qualsevol risc.

Ara el mur l'ha d'acabar l'Ajuntament i una vegada més les grans obres les haurem fet plegats. I mentre alguns feien paret, d'altres netejaven les pedres del reg, i és que aquest estiu els horts de Copons han estat en el punt de mira de moltes persones.

L'Ajuntament de Copons, amb l'Associació Eixarcolant i el Consell Comarcal, va crear una Mostra Hortícola a finals d'agost que ens va agafar per sorpresa. Des de l'Associació hi vam participar amb un estand i el sorteig d'una cistella, que es va fer amb l'ajuda de molts hortolans i hortolanes i que va guanyar una veïna de Copons, Glòria Fustero.

No sabem si l'any que ve es repetirà la Mostra, però confiem que aquest any en puguem parlar a l'Assemblea i entre tots i totes decidim plegats com ens hi podem implicar. Sabem que els horts de Copons són un dels tresors de la comarca i cal que tots els coponencs i coponenques els protegem i en definim el futur. Si no ho fem nosaltres ho farà algú altre. 🌱

Concert de Johnny Big Stone & Sweet Marta

Teresa Múnera Pascual

El passat dissabte 3 de juliol a la piscina de Copons es va celebrar el primer concert del Festival Itinera Parlem, festival de música que organitza l'Associació de Micropobles i Aktive amb l'objectiu de donar a conèixer els micropobles i els seus encants acompanyats de bona música en petit format.

Els artistes participants en aquest primer concert van ser Johnny Big Stone & Sweet Marta, un duet acústic de blues i música tradicional americana que ens van portar durant una estona a finals del segle XIX representant

cançons dels esclaus afroamericans que es caracteritzaven pel seu aire melancòlic amb lletres sobre problemes socials i personals. Al llarg del concert es van poder escoltar diferents instruments com la guitarra acústica, la guitarra

ressonadora, l'harmònica i el "washboard", una mena de petita taula amb ranures, a més de la impressionant veu de la Marta. Fantàstica vetllada per una nit d'estiu a Copons! 🌸

25N. Impacte de les violències masclistes

En el marc del 25 de novembre, Dia internacional per a l'eliminació de la violència contra les dones, l'AMC, la FMC i l'ACM, amb la campanya elaborada pel Col·lectiu Flora Tristán, van difondre a nivell municipal l'impacte que les violències masclistes tenen per a la ciutadania.

73

dones de

COPONS

han patit alguna violència masclista en algun moment de la seva vida (de mitjana, el 57'3% de dones majors de 15 anys del municipi)

A quina dona de la teva vida haurien d'assassinar?

PER A QUÈ T'IMPORTÉS LA VIOLÈNCIA MASCLISTA?

Si et sembla impossible, compra-la! [Micropoblisme de Violència contra la Mujer 2019](#)

ACTE 25N

27/11/21 11h
Sala Polivalent de Copons

PHOTOVOICE

COM EM TRAVESSA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA?

ASSASSINAT

AGRESSIÓ FÍSICA

VIOLACIÓ

MERCANTILITZACIÓ

COSSOS DONES

AMENACES

HUMILIACIÓ

MENYSPREU

CULPABILITZACIÓ

HUMOR SEXISTA

INVISIBILITZACIÓ

LLENGUATGE SEXISTA

ESTEREOTIPACIÓ

MICROMASCLISMES

ABÚS SEXUAL

CRITS

DESVALORITZACIÓ

MENYSTENIMENT

XANTATGE EMOCIONAL

CONTROL

Fes una foto que per tu representi la frase "COM EM TRAVESSA LA VIOLÈNCIA MASCLISTA?" i porta-la impresa acompanyada d'un text que la complementi. Seguint la tècnica del **photovoice** ens preguntarem:

- Què hi veus?
- Què està passant realment?
- Com afecta a les nostres vides?
- Per què passa?
- Què podem fer per canviar-ho?

Obert a tothom
Hi haurà servei de canguratge amb una aportació de 2€ per criatura

Col·labora:

Organitza:

El feminicidi és la punta de l'iceberg

La voluntat és posar sobre la taula l'enorme impacte de la violència de gènere usant dades objectives, valorant l'impacte econòmic que afecta directament a les polítiques més pròximes a la ciutadania, les dels municipis. Els càlculs presentats s'han pogut elaborar a partir de la publicació, l'any 2019, d'una investigació feta pel Ministerio de la Presidencia, Relaciones con las Cortes e Igualdad i recopilada en

l'estudi "El impacto de la violencia de género en España: una valoración de sus costes en 2016". Indiquen per a cada un dels municipis de Catalunya el nombre de dones que han patit alguna violència masclista en algun moment de la seva vida i el nombre d'homes que han consumit sexe de pagament. 🌸

inLoft: centre de cultura i recerca contemporània

Ricard Espelt Rodrigo

Des del mes de juny d'aquest any, l'espai inLoft, situat al carrer del Mur 30, ha començat la seva activitat. El projecte, que s'ubica sota el paraigua de l'Associació Copons inLoft, sorgeix motivat d'una fase prèvia de converses entre alguns veïns i veïnes per promoure l'activitat cultural al poble.

Nosaltres, debat posterior a les representacions de *Cicatrices* i *O'VARIAS*

inLoft ofereix la possibilitat que artistes d'arreu puguin desenvolupar processos creatius de camps com la música, la fotografia, la narrativa, la poesia, el cinema, el teatre, la dansa, l'escultura, el dibuix, el gravat o la pintura. Al mateix temps, també vol ser un punt d'acollida d'investigadors i investigadores que vulguin fer el seu treball de camp a Copons i redactar o disseminar resultats.

Una dotzena de persones han residit a l'espai i més de tres-centes persones han participat en les deu accions promogudes des de l'Associació durant aquests mesos. La tipologia d'activitats ha sigut variada i ha tingut quatre formats que sovint es combinen entre ells: residències-accions, accions puntuals, exposicions i un projecte de llarg recorregut: La nit de Pedra Seca. S'han realitzat quatre debats temàtics. A mitjans del mes de juliol, l'Adrià Garcia Mateu, investigador de l'àmbit del cooperativisme d'habitatge i coimpulsor de l'habitatge cooperatiu La Borda al barri de Sants de Barcelona que va estar de residència treballant en la seva tesi doctoral, i Miquel Vallmitjana, coimpulsor de la masia d'habitatge cooperatiu a Castellar del Vallès, van fer una sessió que tenia per objectiu donar a conèixer i promoure projectes de **cooperativisme d'habitatge**.

A inicis de setembre, juntament amb l'Associació Salvem Maçana i Serra Morena, es va generar l'espai *Relleu energètic* per dialogar amb persones expertes de l'àmbit de les **energies renovables** sobre la necessitat de construir alternatives liderades per grans empreses del sector i que causen un impacte social, econòmic i mediambiental en el territori on es despleguen. En aquest diàleg hi van participar el Sergi Saladié, investigador i consultor en paisatge, energia i planejament territorial; el Jaume Fons Esteve, membre de Som Energia Anoia; el Jaume Salas Orrit, regidor i membre de la

comunitat energètica de La Celler de Ter; la Rat Mata, sòcia fundadora d'Emelcat; el Josep Mateos, instal·lador i formador de la cooperativa Gira-sol, el Jordi Monge, enginyer de projectes de la cooperativa Azimut360 i la Montserrat Coberó, membre de la Xarxa Catalana per una Transició Energètica Justa.

A finals de setembre es va programar la jornada Nosaltres, orientada a parlar de **feminismes i violència masclista**. En una primera part es va presentar, en format performatiu i amb la col·laboració artística de l'Àlex Vilarasau Targarona, el llibre de Lia Montalvo Giménez, *Cicatrices*, un diari personal d'una jove adolescent impactada per la violència masclista. A continuació es va representar *O'VARIAS*, un espectacle de dansa urbana de la companyia Move in Vein que explora la realitat de les dones en un sistema heteropatriarcal i capitalista que oprimeix de manera subtil però inevitable. Un cop acabades les dues representacions performatives es va realitzar un col·loqui amb el públic assistent.

Durant el mes de novembre va tenir lloc Repoblem, un espai de reconeixement i acció per fomentar la vida als pobles i la cura del territori rural. Durant la jornada, conduïda per Ton Lloret, a través del relat del seu llibre *Repoblem, l'any que vam tornar al poble*, es van donar a conèixer experiències que han possibilitat el **repoblament** de micropobles, la **contribució dels pagesos i pageses a l'art contemporani** i la necessitat de desenvolupar instruments per rehabilitar les cases infrautilitzades o abandonades. Més enllà del Ton, van participar en la jornada la Sara Boldú, autora del projecte *Els artistes van amb tractor*, el Sebastià Jódar, coimpulsor del projecte *Tornem els pobles* i el Mario Urrea, president de l'Associació de Micropobles de Catalunya.

Pel què fa a la **música**, s'ha realitzat un concert i una residència-microconcert. Al mes de juliol, al recuperat espai de la Font de la Bonamossa,

es va presentar en concert *The Line*, el segon treball de Valentina & The Electric Post, el duo de Trip-Pop integrat per Valentina Risi i Ildefons Alonso, mesclat al Konvent (Cal Rosal, Berga). Al mes de desembre, el guitarrista Santi Careta va oferir un microconcert al loft on va estar residint i component cançons del seu nou disc. El format de residència-concert es mantindrà durant l'any vinent i és una col·laboració amb el projecte musical El Jardí Amagat.

Així mateix, en aquests mesos s'han realitzat quatre exposicions. Al mes d'agost es va acollir l'exposició de dibuixos de la Festa Major, organitzada per l'Associació Copons de Festa. Al mes de novembre i en el marc de la *Setmana de la pedra seca*, es va presentar el projecte *TRE(S)ÀVIES*, un recorregut artístic per tres barraques de pedra seca del municipi de Copons que tenen les dates de la seva construcció burinades a les seves llindes. A través de la tècnica del frottage es va traslladar el relleu de l'any de construcció a l'espai expositiu inLoft per convidar a reflexionar sobre la funció de les barraques de pedra seca que tenien una gran rellevància per a la vida diària de les nostres àvies i avis i que, avui en dia, han quedat gairebé en desús. A mitjans de desembre es van inaugurar dues exposicions que han tingut un recorregut paral·lel en el temps, podent-se visitar fins a inicis de l'any 2022: *Tot un món de pedra seca* i *Dibuix(S) ole*. L'exposició *Tot un món de pedra seca* mostra les principals tipologies constructives de pedra seca a casa nostra, les principals tècniques, materials i eines de treball així com altres elements essencials per comprendre aquest patrimoni i la seva importància com a element vertebrador del territori. *Dibuix(S) ole* és un recorregut per l'obra primerenca de l'Adrià Solé, un jove artista de Copons, estudiant d'art a l'Escola d'Art i Disseny Gaspar

Podeu seguir l'agenda d'inLoft per diferents canals recollits en aquest enllaç: <https://linktr.ee/inloft>

Santi Careta presentant les seves composicions a inLoft el 12 de desembre de 2021

Els fotògrafs Asier Gogortza i Jordi Llorella treballant en Anvers i Revers, per la Nit de Pedra Seca

Camps d'Igualada que realitza la seva primera exposició a inLoft.
La Nit de Pedra Seca és un **projecte fotogràfic** que reivindica els marges, les barraques de vinya, les cabanes de volta, els pous, els forns, les basses... construccions de pedra seca que ens envolten i s'integren harmònicament en l'entorn. Gairebé invisibles, tenen un gran valor històric i són un referent de la identitat i de la cura ancestral del nostre territori, tot acollint activitat agrícola i ramadera. La Nit de Pedra Seca reconeix i converteix aquest patrimoni en

objecte artístic contemporani, generant nous debats sobre la seva preservació i els seus possibles usos a través de quatre eixos: integració invisible, anvers i revers, a les palpentes i escenaris ancestrals. Han participat d'aquest projecte Joan Sorolla, Asier Gogortza, Jordi Llorella, Alèxia Tristany, Èric Alcoberro, Luís Calle, Judit Vidal i Manuel Duarte. Els resultats del projecte es presentaran a la desena edició del festival internacional de fotografia FineArt que se celebra a Igualada del 25 de febrer al 20 de març de 2022.

Durant aquest breu recorregut s'han generat complicitats que il·lusionen de cara a encarar un nou any que hauria de permetre anar consolidant el projecte. Aprofitant aquestes línies volem agrair a totes aquelles persones, entitats i institucions que heu participat o col·laborat en l'organització i assistit a les diferents activitats programades; al mateix temps, volem obrir les portes a noves propostes que contribueixin a la cultura i la recerca contemporània. Seran molt benvingudes. ✿

Setmana de la Pedra Seca
del 19 al 28 de novembre de 2021

TRE(S)ÀVIES

TRE(S)ÀVIES és un recorregut artístic per tres barraques de pedra seca del municipi de Copons. Tres construccions amb les dates burinades a les seves llindes que ens recorden la seva saviesa. A través de la tècnica del frottage i posant-hi el cos i l'ànima, s'ha traslladat el relleu de les tres llindes a l'espai expositiu inLOFT. A partir d'aquesta acció, es convida a reflexionar sobre la funció de les barraques de pedra seca que tenien una gran rellevància per a la vida diària de les nostres àvies i avis i que, avui en dia, han quedat en desús.

IN LOFT
MUR 30
COPONS

Endavant, Bastoners!

Elisenda Mercadal Segura

Ballada al final de l'acte de presentació del llibre dels Bastoners de Terrassa a la Masia Freixa

La pandèmia arribava al març del 2020, just quan els assajos tranquils d'hivern deixaven pas als de preparació de caramelles, més curts i intensos perquè les tardes de diumenge es comparteixen amb els músics i els cantaires. I tot es va aturar.

La 45a Trobada Nacional de Ball de Bastons de Catalunya que s'havia de celebrar a l'Arboç el 9 de maig es va ajornar fins el 10 d'octubre i va tenir un format descentralitzat, les colles participants vam fer una ballada sincronitzada des dels nostres municipis. Ens va fer molta il·lusió trobar-nos i que al so de l'acordió anessin sortint passos i picades que tenim ben interioritzats. I vam decidir deixar passar l'hivern esperant una millora de la situació sanitària. Després de la llarga parada i un parell de tardes d'estiu a la Plaça dels Bastoners per fer petar la xerrada i treure'ns les ganes de ballar, ens vam proposar de recuperar l'activitat a la tardor del 2021. Tot i que no s'ha pogut fer colla per participar a la 46a Trobada Nacional el 23 d'octubre a Salou ni a la festa d'inauguració de l'Escola Quatre Vents de Copons el 5 de novembre, hem començat a assajar alguns diumenges. De mica en mica, poquets i amb mascareta. Al desembre vam guarnir l'arbre de la Plaça dels Bastoners amb tots els elements sorgits d'una participada pluja d'idees digital. I el diumenge 12 els nostres padrins van convidar-nos a l'acte de presentació de *Els Bastoners de Terrassa. Una història de més de quaranta anys*. Ens hi va representar l'Oriol, el nostre cap de colla, i des de la taula de ponents la Montserrat, activa a les dues entitats i integrant de la comissió que s'ha

encarregat de l'elaboració d'aquest llibre on es deixa constància dels vincles entre terrassencs i coponencs.

Des del principi de la pandèmia la Coordinadora de Ball de Bastons de Catalunya ha treballat de valent per mantenir viu l'esperit bastoner i permetre la represa de l'activitat. Concursos de dibuix, de fotografia i de narrativa; subvencions; suport a treballs i estudis; establiment de protocols per garantir la seguretat de les entitats en termes de salut i qüestions legals i jurídiques; organització de jornades, aplecs i molt especialment del Primer Congrés Internacional de Ball de Bastons celebrat a Salou del 21 al 24 d'octubre de 2021. Durant aquests dies hi va haver actuacions de colles de fora de Catalunya i presentacions de llibres. Destaca *El llibre del Ball de Bastons* de colors.cat, un projecte autoeditat per Xavi Quesada que vol apropar la cultura popular catalana a la població a través d'abstraccions geomètriques i una explosió de colors. Les il·lustracions representen totes les colles bastoneres a través del seu ric i original vestuari i s'expliquen curiositats sobre el ball i les colles. A part de l'atractiu visual, és el primer recull oficial de colles bastoneres de la història amb un rigor acadèmic que ha estat possible gràcies l'ajuda i col·laboració de la Coordinadora.

També va veure la llum l'*Auca del Ball de Bastons*, iniciativa del responsable del projecte "La paret de les auques", Joan Vilamala, que obsequià la Coordinadora amb els textos. L'auca es va regalar a tots els grups participants en la 46a Trobada Nacional de Ball de Bastons de Catalunya amb vinyetes il·lustrades per Jaume Gubianas. Copons surt anomenat com a indret on es balla bastons: "Ara es dansa a Barcelona, a Montblanc, al Lluçanès, a Copons, Súria, Cardona, i a Castellar del Vallès". La Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural ha agraït la feina de la Coordinadora en aquests temps complexos que ens ha tocat viure i que han paralytitzat pràcticament tota la cultura popular del país. 🍀

Resum de fets, activitats i actes de juliol a desembre de 2021

JULIOL	03 Itinera. Festival de música als micropobles: Duet de blues clàssic amb Johny Big Stone & Sweet Marta a la Piscina
	05 Inici dels cursets de natació
	07 Aquagym els dimecres i divendres de juliol
	10 Copons inLoft: Sessió sobre experiències d'habitatge cooperatiu amb Adrià Garcia Mateu i Miquel Vallmitjana
	17 Comença la consulta ciutadana sobre la implantació de parcs eòlics al municipi
	23 Recompte de vots de la consulta ciutadana sobre la implantació de parcs eòlics
	23 Copons inLoft: Concert de Valentina & The Electric Post a la Font de Bonamossa
AGOST	30 Final dels Cursets de Natació amb berenar i entrega de diplomes
	07 Comença el concurs de guarniments de façanes de la Festa Major. Concert de nit amb el grup Mitjanit
	08 Cursa trail al Pi del Quildo
	10 Hipopressius a la Piscina
	11 Caminada nocturna
	12 Concurs de dibuix. Repic de campanes. A la nit concert de Marc i Laia, versions en acústic de guitarra i veu, a la Piscina
	13 Masterclass d'aquagym a la Piscina. A la tarda animació infantil amb Jaume Barri i nit musical amb Her Majesty
	14 Competicions aquàtiques a la Piscina. A la nit concert amb l'orquestra New Marabú a la Plaça Ramon Godó
	15 Ofici solemne de Festa Major amb benedicció i repartiment d'aigua de Sant Magí. Tot seguit concert de música catalana i sardanes amb el Quintet de cobla Terres de Marca a la Plaça Ramon Godó. Nit de rock amb Sobrino del Diablo al Bar de la Piscina
	16 Ioga a la Piscina. A la nit teatre a la Plaça Ramon Godó amb l'obra "Mamaaa!!!" de Jordi Sánchez a càrrec de la companyia Teatròlics de Banyoles
SETEMBRE	29 Primera Mostra Hortícola: Visita guiada als horts. Taller per aprendre a fer planter, xerrada sobre peculiaritats i cultiu del tomàquet de Copons, show cooking amb demostració de receptes i tast. Mostra de productes dels horts i tast de vins del celler d'Anna Rosell
	04 Copons inLoft: "Relleu energètic", diàleg per promoure alternatives energètiques per un model democràtic i sostenible
	11 Diada
	13 Comença el curs escolar a la nova escola construïda a l'edifici de l'antiga rectoria
	22 Bibliobús Montserrat: L'hora del conte amb "L'illa del Lluís", espectacle familiar a càrrec de Mon Mas
OCTUBRE	25 Copons inLoft: "Nosaltres", jornada d'expressió feminista amb la presentació performance del llibre "Cicatrices" de Lia Montalvo Giménez i l'espectacle de dansa urbana "O'VARIAS" de la companyia Move in Vein, a la Sala Polivalent
	26 El Dan Jato Closa i la Bruna Herreros Rubiralta fan d' hereu i pubilla de Copons a la Fira d'Igualada
	03 Inici de les classes de microgimnàstica a la Sala Polivalent els dilluns i dimecres
NOVEMBRE	16 Itinera. Festival de música als micropobles: Concert de Joe Psalmist & The Gospel Train a l'Ésglésia de Santa Maria
	29 Nit de les ànimes organitzada per l'AFA i l'escola amb recapte per les cases, ofrena als morts i sopar a la Sala Polivalent
DESEMBRE	03 Acte inaugural de la nova Escola Quatre Vents amb la presència del Conseller d'Educació Josep González-Cambray. Tarda de portes obertes i festa d'inauguració amb l'actuació dels gegants i capgrossos de Copons i taller de circ a càrrec de la companyia Tot Circ
	03 Distribució del tercer número del fulletó sobre l'actualitat municipal "l'informatiu", monogràfic sobre la nova escola
	18 Emissió del programa del Canal Taronja "Univers Anoia" dedicat a Copons
	19 Copons in Loft: Exposició TRE(S)ÀVIES, recorregut artístic per 3 cabanes de pedra seca de Copons
	23 Comença el taller "Ser o no ser... digital?", 4 sessions de formació per poder comunicar-se i participar digitalment amb l'administració
	26 Activitats en el marc de la Setmana Europea de Prevenció de Residus
	27 Photovoice "Com em travessa la violència masclista?" organitzat per l'AFA de l'escola a la Sala Polivalent
	27 Copons inLoft: Presentació del llibre "Repoblem. L'any que vam tornar al poble" de Ton Lloret Ortínez amb la participació de Mario Urrea, Sebastià Jódar i Sara Boldú, a la Sala Polivalent
	03 Concurs "L'arbre nadalenc més original" obert a les entitats que poden decorar els arbres de fusta reciclada
	11 Marató de TV3: "Apropem la salut mental als joves" amb la psicòloga Carol Amat
	12 Copons inLoft: Microconcert del guitarrista Santi Careta i vermut a l'espai inLoft
	14 Marató de TV3: "Sense salut mental, no hi ha salut. Perdem la por a parlar-ne?", sessió divulgativa a càrrec del Dr. Robert Panadès
	19 Mercat de Nadal. Exposició i venda de productes artesans i veredictes del concurs de decoració d'arbres
	19 Copons inLoft: Inauguració de l'exposició Dibuix(S)ole del coponenc Adrià Solé Dachs
	24 Missa del Gall
	26 El Patge Faruk passa a recollir les cartes pels reis de l'Orient
	27 Comença el Campus Esportiu Copons, edició Nadal 2021
	29 Els músics de la Big Band Copons fan un concert de nades pels carrers

Francesc Rodellar Beltran

Montserrat Galí Segués

A Copons tenim un gran entès en papallones. És en Francesc Rodellar Beltran, el Paco del Ciment.

Les papallones, insectes de l'ordre dels lepidòpters, són vistoses i diverses, nocturnes i diürnes, mascles i femelles... i fan una metamorfosi complerta.

Aquesta metamorfosi marca els cicles de vida de les papallones. De l'ou a l'eruga, de l'eruga a la pupa i aleshores, tanca-da dins aquell capoll.... esdevé el miracle, el més sorprenent de tot: si hi havia entrat una eruga en surt una papallona, és a dir: ales, color, potes, vol, pol·linització.

Cada papallona viu en llocs diferents condicionada pel tipus de menjar que hi trobaran les erugues i això vol dir que les papallones varien segons l'altitud, la latitud i la vegetació. D'això en Paco en sap un munt.

La vida de les papallones acostuma a ser curta. Les que emigren, traspasant continents, la tenen més llarga, les que hivernen en forma de papallona també, però en general viuen poc. Solament el suficient per aparellar-se, buscar l'arbre o arbust adient per deixar-hi els ous i pondre els ous. Algunes fins i tot no tenen boca i viuen de les reserves de quan eren erugues abans de fer la pupa.

Als Països Catalans tenim una de les faunes més riques en papallones d'Europa. Les papallones tenen un paper fonamental en la conservació del patrimoni natural com a pol·linitzadores. Són imprescindibles per la vida

ja que exerceixen, juntament amb les abelles, un paper fonamental en la reproducció de les espècies vegetals, pol·linitzant-les.

La seva presència o absència ens assenyalen cap a on cal dirigir les accions i polítiques de conservació. Tenen una alta sensibilitat per la contaminació, el clima i els canvis que es produeixen a l'entorn on viuen. Són una resposta observable del canvi climàtic i de l'escalfament global.

Les papallones són un gran indicador del grau de biodiversitat de cada lloc i per això els científics i aficionats col·laboren en recopilar informació sobre la distribució, la seva biologia, els seus lligams amb l'entorn, etc. Projectes de seguiment de papallones diürnes com Catalan Butterfly Monitoring Scheme (CBMS) són pioners en aquest sentit.

Per exemple, de la papallona formiguera gran, *Maculinea arion*, n'han descobert l'intricat procés de creixement: un cop fan la còpula, la femella pon els ous a les flors de l'orenga o del serpoll, on queden enganxats. Un cop neix la larva en un principi s'alimenta de les flors, però quan aconsegueix un cert creixement es deixa caure a terra i segrega una substància que atrau a les formigues *Myrmica sabuleti*. Aquestes, creient que és una larva de les seves, se l'emporten al niu. Les formigues tenen cura de les larves durant deu mesos durant els quals les formigues aprofiten les secrecions ensucrades de la larva de papallona i aquesta s'alimenta de les larves de les formigues. Quan arriba el temps, l'eruga forma una crisàlida a l'entrada del niu i tres setmanes després surt del niu transformada en papallona, que es torna a aparellar... Perquè visqui la *Maculinea arion* fa falta que hi hagi les formigues *Myrmica* i aquestes necessiten prats oberts i de pastura amb orenga i serpoll, una cadena en la que res pot fallar. Actualment ja es troba extingida al Montseny i la part més meridional de Catalunya.

En Paco, que quan s'hi posa vol fer les coses bé, ens explica com mica en mica va anar entrant en el món de les papallones. D'elles en sap moltes coses i les sap diferenciar d'una forma excepcional. Per conèixer-les ha explorat varies zones de Catalunya. Té una bonica col·lecció, feta amb coneixement i mesura. Aquest estiu amb els meus nets hem gaudit dels seus coneixements. Ens ha ensenyat com observar-les de nit, la paciència necessària per poder-les fotografiar de dia, la seva col·lecció... És un savi d'un món silenciós i acolorit i que cal preservar. Gràcies Paco. ❀

Com es comença una afició

Nosaltres estíuejàvem al càmping de Bellver de Cerdanya juntament amb la Família Closa, que tenien tres fills. Entre ells i nosaltres, la família Rodellar, fèiem una colla de quatre adults i cinc canalles.

Un dia varen venir la canalla tots il·lusionats dient que el senyor Franc *feia coses amb papallones*. El senyor Franc i la seva dona eren un matrimoni de Vic que també estíuejaven al mateix Càmping. Tots dos eren grans i venien amb un Renault 5 i la seva tenda de campanya.

Intrigats vàrem fer una visita al Sr. Franc a veure què feia amb les papallones i ens va explicar que estava fent una col·lecció: les caçava, les posava en uns sobres de paper vegetal, se les emportava a casa seva, a Vic, i allà les estenia i conservava dissecades.

D'aquí va sorgir la idea: si ens proveïm d'un caçapapallones (salabret) per cada nen tindrem una activitat perquè es distreguin i sortirem al camp on podran córrer i fer exercici.

Vet aquí que ja ens tens cap a Barcelona, a la plaça Real on, en una botiga on venen coses per lepidopterologia, ens proveïm de caçapapallones i d'informació sobre el tema i tornem cap al càmping.

L'experiència va ser molt positiva. La canalla corrien i s'ho passaven molt bé ensenyant a cada moment el que havien capturat. Aleshores va ser quan, veient tanta bellesa, ens vam enganxar a aquesta afició i vam voler fer-ho bé. Per tant, ja ens tens comprant llibres d'estudiosos de les papallones.

El pas següent va ser contactar amb el Museu de la Ciència. Ens va rebre un senyor de la directiva que va donar-nos consells i ens digué que seria bo que almenys un del grup fos soci de la Societat Catalana de Lepidopterologia per evitar problemes amb les captures.

Bé, ja estàvem preparats i començàrem l'aventura, d'aquesta manera va començar tot.

Buscàvem llocs diferents per capturar races diferents i buscant noves espècies vam conèixer tota la Cerdanya des del punt més alt fins a la vall més fonda, i com que cada tipus de papallona vola a diferents altures les seguïem totes.

Jo aleshores tenia un Land Rover llarg i viatjàvem totes dues famílies d'una zona a una

I tu què ens recomanes?

Montserrat Serra Piñón

Carme Tomàs Olmo

Un llibre per llegir: La lectura és una de les meves passions i són molts els llibres que podria recomanar, però *Sira* de María Dueñas fa poc que el vaig agafar i em va durar dos dies i també *Un Perro en el Divan*, de Pablo Hernández Garzón. Qualsevol persona que tingui un gos hauria de llegir aquest llibre, divertit i que et fa pensar molt sobre ells.

Una pel·lícula per passar-s'ho bé: M'agraden molt les pel·lícules medievals: batalles, escenaris plens de llum, efectes especials... *El Señor de los Anillos* l'he vist mil vegades. També *El Rey Arturo*, un clàssic.

Música per escoltar: Soc molt variada, però hi ha uns cantants que no poden mancar a la meua llista de reproducció: Brian Adams i Phill Collins amb el seu *Look Into My Eyes* i *In the Air Tonight*.

Un viatge per recordar: Hong Kong. Gran ciutat per perdre't pels seus carrers, cultura, gent... Va ser un gran viatge.

Un viatge pendent: Nova York, el tinc pendent i amb moltes ganes d'anar-hi.

Un hobby per desconnectar: El cultiu dels bonsais. Em fa desconnectar completament. Cuidar-los, pensar com vols que quedin en un futur, veure com surt cada brot d'un petit arbre que has creat des de la llavor... És indescriptible la sensació.

Un plat per assaborir: Sens dubte els macarrons de la mare. Pensareu que és un plat normal, però per a mi és molt especial. Mai els faré com ella, però només de pensar-hi se'm fa la boca aigua i el seu record em transporta a les bones estones que passava amb ella.

El teu racó preferit de Copons: El Gorg!!! És un racó màgic. Asseure's davant, escoltar com brama, les olors que hi ha, els colors que canvien per moments i sobretot la pau que et transmet. 🌸

Jordi Parés Morros

Un llibre per llegir: Fa anys que no llegeixo, però *El codi Da Vinci* de Dan Brown em va captivar.

Una pel·lícula per passar-s'ho bé: *Pulp Fiction*, del mestre Tarantino. L'he vist mil vegades i la veuré mil més.

Música per escoltar: Qualsevol disc dels Dream Theater, Van Halen o Rush.

Un viatge per recordar: Al Tirol austríac amb la meua colla. Es va ajuntar tot... joventut, bon país i bona companyia.

Un viatge pendent: Zermatt, als Alps suïssos... Sense paraules per descriure tanta bellesa. I ple de neu!

Un hobby per desconnectar: En tinc tres i no sé per quin ordre. La música, l'esquí i des que corro per aquí i tinc nens, el trial.

Un plat per assaborir: Els peus de porc a la brasa que fa el Conrad (el Castell de Rubió) o un bon *chuletón* del Somontano, Pirineu Aragonès. Sempre acompanyat, si pot ser, d'un Pla de Bages negre.

El teu racó preferit de Copons: Les pedres del camp de futbol. Allà hem gaudit, hem rigut, hem après... i amb algun "fiasco" que hem cridat. Amb els ganàpies ha donat per algun vídeo pel Zona Zapping de TV3. És un lloc on hem passat hores amb els nens, els hem vist créixer i avançar amb la bici i amb les motos. Crec que és un lloc que mereix un respecte especial i que li devem molt. 🌸

altra per tot Catalunya, especialment la Cerdanya i l'Anoia.

El motiu de viatjar en la recerca de papallones és que des del nivell del mar fins a tres mil metres d'altura pots trobar diferents espècies o famílies, cadascuna a una alçada i hàbitat diferent.

Així anàvem incrementant la col·lecció fins a tenir quasi el 90 % de les espècies de Catalunya.

Un dia ens varen dir que a Igualada hi havia un senyor que tenia aquesta afició i ens hi posàrem en contacte. Era l'Emili Requena, que estava fent un llibre de les papallones de l'Anoia. Hi vàrem col·laborar. La nostra aportació es basava en aportar papallones i l'experiència en els treballs de camp. El llibre es va publicar l'any 1982.

Com a totes les activitats, es tenen èxits i fracassos.

Fracassos: un greu fracàs va ser que quan ja teníem mitja col·lecció ens vàrem assabentar que les agulles de cap que utilitzàvem no eren les correctes, havíem d'utilitzar agulles per insectes. Apa, torna a començar!

En la recerca de nous espècimens fèiem mols viatges infructuosos. En recordo un en concret quan buscàvem la papallona *Cerintia romina*. Ens varen dir que la trobaríem dins del cràter del volcà d'Olot. Férem el viatge i ni la vàrem veure, però, sorpresa: la vàrem trobar ben a prop, a Bellprat. En fi, alguna vegada teníem aquests premis.

El caçar papallones per si sol és una afició, però al llarg del temps es converteix en una feina d'estudi dels lepidòpters: quantificant la quantitat i les espècies de cada zona i les característiques i hàbitats.

Els primers estudiosos començaren entre els anys 1750 i 1900. Eren entre molts d'altres els senyors Linneo, Oberthur, Staudinguer, Mueller... i molts més que dedicaren molt de temps a l'estudi de la natura.

Tenint en compte que existeixen 2.000 espècies de papallones a la península, a Catalunya en volen el 90 % i segurament encara n'hi ha algunes per descobrir.

Fins aquí una petita història d'una afició.

La font de l'Ateneu

Ricard Closa Martínez

Tenia deu anys, deu durets a la butxaca i una tarda de diumenge per estrenar. Al cinema de l'Ateneu -anomenat encara Centro Nacional- hi projectaven *La Reina de Africa* amb el corresponent NO-DO afegit i obligat, però ben xiulat i escridassat, això sí.

De casa fins al cinema hi havia cent passes comptades i a cada una d'elles creixien les pessigolles internes que produeixen, ara ho sé, els pocs moments de màxima felicitat que et regala la vida. Preparat amb dues bosses de pipes salades, un grapat de pega dolces, un paquet de magnèsia i dos xiclets de mitja *pe/a*, adquirit tot a la castanyera del corraló, em sentia l'amo del món. On són els dolents? Ja poden venir que no em fan por.

Al peu de la taquilla però, s'esvaïen les expectatives igual que la pega dolça es fon a la boca. La taquillera em va fer saber que la sessió no era apta per a menors i que no em podia despatxar cap entrada. Com si aquella dona amb cara de bruixa sabés millor que jo el que m'era més convenient.

Cap cot, resignat, vaig enfilat pel vestíbul resseguint a contracor les greques del mosaic que, sense adonar-me'n i com si fos el camí groc que seguia la Dorothy a *El Mago de Oz*, em van conduir a un solitari jardí situat al costat de l'edifici. Un lloc ombrívol on la llum filtrada per les fulles dels plataners i les pruneres bordes jugava a fet i amagar entre la grava. Presidia l'espai una font modernista, d'ondulades formes revestides de trencadís de rajoles verdes, grogues, blaves, amb una cascada de rocalla al mig per on regalimava l'aigua com en una deu. Tot plegat agafava aquell aire orgànic i feréstec que els artistes de l'època cercaven, induïts per genis com Gaudí o Jujol.

L'adormidora melodia del sortidor m'hi atreïa com si fos un somnàmbul. De sobte vaig tenir consciència que no havia estat mai abans en aquell lloc, era un espai nou per mi, un espai per descobrir, i qui sap si no seria l'escenari d'alguna aventura en solitari que em vindria a compensar la que la moralitat dels grans, en la seva vilesa, m'havia robat.

Vaig atrapar granotetes de Sant Antoni entre els nenúfars; vaig apedregar pardals, sense gaire èxit, cal dir, aprofitant que als peus hi tenia tanta munició; em vaig emparrar a un parell d'arbres, temeràriament i vaig trobar tots els racons al voltant de la font on amagar-me. Vaig cruspí-me totes les laminadures i quan la tarda ja semblava prou amortitzada van aparèixer ells, per la porta dels tramoistes a un costat del teatre-cinema.

Amb una gorra de capità llardosa entaforada al cap, un mocador arrugat al coll, suat, mal vestit i sense afaitar, en Charlie agafava amb una mà la mà de la Rose i aferrava amb l'altra una petaca de whisky barat i calent per la xafogor del cor de l'Àfrica. De sobte la font ja no era font sinó el cabalós riu Katonga amb els seus perillosos ràpids. Un tronxo de nenúfar sec esdevenia la barca de fluvial atrotinada amb la que en Charlie i la Rose van viure la seva més gran aventura i la més espèrpentica història d'amor.

I jo, espectador privilegiat, vaig poder veure com dins l'aigua dels canyissars les sangoneres se'ls enganxaven per tot el cos i de quina manera s'enfadava la Rose per les borratxeres d'en Charlie i les seves ressaques. I vaig poder presenciar en viu com, finalment, en un acte de desmesurada èpica, els herois de la barca de fluvial se les empescaven per acabar torpedinant el vapor ple de soldats alemanys —els dolents de la pel·lícula— al bell mig del llac Victòria.

I els diumenges que succeïren a aquell, no em vaig perdre ni un sol dia les secretes aventures al jardí de l'Ateneu. L'entorn de la font va ser el bosc de Sherwood amb els seus lladres bons i els seus misteris. Va ser també el vaixell pirata del Corsari Negre empaitant els doblers del Virrei. Va ser el circ romà on Espàrtac lluitava a mort contra la Roma de Juli Cèsar i per la llibertat. I va ser també la ciutat de Tombstone on Wyatt Earp i els seus homes van protagonitzar el famós tiroteig a l'O.K. Corral.

Tot això i alguna cosa més que no puc explicar van poder veure els meus ulls d'infant, sense la tisorada de la censura, davant la font muda del jardí de l'Ateneu. 🌸

El gamarús

Jordi Rodellar Fustero

Desconeixia del tot l'existència a l'entorn de Copons d'aquest enigmàtic ocell, però la primera setmana de juny un dissortat esdeveniment va propiciar que pogués adonar-me de la seva presència i poder observar-lo de ben a prop durant uns pocs dies fins a l'inici de l'estiu. Al mateix temps que també em vaig interessar per aquest ocell nocturn tan fascinant, va coincidir casualment amb el retrobament d'un vell conegut que va reaparèixer de forma inesperada, i amb quina força!

El 3 de juny de 2021 vaig trobar un ocell mort al peu d'una torre elèctrica al costat del Cement de Copons. No presentava signes d'electrocució. Era algun tipus de rapinyaire, per les seves potents urpes, totalment desconegut per a mi. Feia una mida d'uns 30 cm de llargada, amb plomes de color marronós i tenia el pit amb un aspecte críptic amb franges blanquinoses i marrons. En aquells moments, els xoriguers, als quals vaig dedicar l'anterior article d'ocells de l'entorn de Copons, tenien els polls ja força crescuts al niu del Cement. Vaig enviar fotografies d'aquell ocell mort a l'ornitòleg Naike Abad, que estava fent precisament el seguiment dels xoriguers, i em va comentar que estava segur que es tractava d'un poll ja força crescut de gamarús. Gamarús?! Això sembla més un insult que no pas el nom d'un ocell, vaig pensar. Més tard em va venir al cap que a l'article sobre el duc eurasiàtic, al número 49 de Camí Ral de gener de 2020, casualment el vaig esmentar junt amb altres membres de la família dels estrígids com el gran duc, el mussol comú, el mussol banyut i el petit xot.

El nom de gamarús curiosament també s'utilitza per persones aturades i pobres d'esperit o empenya, ja que el gamarús ocell dona una falsa imatge d'animal aturat i encantat, almenys de dia, però a la nit no té res a veure i la seva activitat canvia com la nit al dia, i passa a ser un rapinyaire ràpid i implacable amb les seves víctimes. En castellà se l'anomena *cárabo*, en alemany té el curiós nom de *Waldkauz*, que es podria traduir com l'òliba del bosc, i en anglès *tawny owl*, que significaria mussol lleonat. El seu nom científic és *Strix aluco*. *Strix* era en l'antiguitat un ocell mitològic nocturn que deien que xuclava la sang dels nens, una mena de vampir. *Aluco* ve del llatí *alucus*, que vol dir ocell nocturn. De fet, en italià encara s'usa el terme *alloco* per anomenar aquesta espècie.

Com ja vaig esmentar en l'article sobre el duc eurasiàtic, les aus nocturnes són les grans incompreses del món animal, ja que pel fet que s'han adaptat per poder sobreviure en la foscor de la nit han desenvolupat unes característiques i maneres de ser molt diferents de les aus rapinyaires diürnes, tant en la seva visió frontal nocturna com en la capacitat auditiva, a banda d'emetre uns sons inquietants i molt diferents als dels ocells diürns. Tot això a nosaltres, els humans, sempre ens ha fet certa por i malastrugança, potser per certa por a la foscor i a la nit. Al llarg dels temps s'han inventat històries sense sentit i estranyes supersticions, i la gran majoria de nosaltres no s'ha molestat mai a comprendre aquests sorprenents animals i la gran funció que fan per mantenir l'equilibri de l'ecosistema, controlant plagues de rosegadors, per exemple.

El gamarús és un rapinyaire nocturn que té una aparença compacta, una coloració general grisa i bruna bigarrada molt críptica, que el fa quasi invisible quan resta immòbil posat sobre un tronc. Amb un cap gros arrodonit, no té plomes que simulin unes orelles així com el duc o el mussol

Adult de gamarús a prop de Copons

banyut. Té els discs facials clars i ben marcats. En el centre d'aquests té uns ulls ben grossos i negres, cosa que li dona un aspecte inquietant. El bec és de color groguenc. Les parts dorsals són fosques, llistades de negre i amb franges blanquinoses. Les parts anteriors, en canvi, són més clares amb un dibuix a les plomes que és diferent en cada individu. Fa una mida entre 37 i 43 cm i té una envergadura alar de 94 a 104 cm. El mascle pesa uns 440 g i la femella una mica més, uns 560 g.

Té les ales més rodones i curtes que d'altres rapinyaires nocturns de la seva mida, presentant com tots els rapinyaires nocturns les plomes vellutades amb un tacte sedós i les plomes rêmiges (les principals pel vol) amb un serrell esfilagarsat que els permet reduir molt el so que produeixen amb la fricció de l'aire durant el vol, cosa que els facilita l'efecte sorpresa sobre les seves preses. A les potes tenen unes plomes curtes i clares, armades amb unes bones urpes corbes de color negre. Com tots els rapinyaires nocturns, pot girar el cap quasi 180 graus per compensar el menor camp visual que provoca tenir els dos ulls en posició frontal en comptes de tenir-los als costats del cap com els ocells diürns. Té també una súper oïda que li permet determinar exactament la procedència del so que fa una possible presa. El seu cant es un udol tètric aflautat, un *huu, hu-u-u-uuuu*, de final trêmol, que de fet s'utilitza a vegades en certes escenes en les pel·lícules de terror. Es pot sentir tot l'any però més freqüentment entre gener i març. És habitual sentir dos o tres mascles cantar simultàniament, contestant-se els uns als altres.

L'endemà de trobar el poll de gamarús mort, vaig sentir un so estrany, molt breu i repetitiu, que provenia d'un gran pi proper al Cement. Vaig poder veure un gamarús adult posat en una branca. Segurament era un dels progenitors que possiblement cridaven al poll sense èxit, ja que emetien un so força discret durant tot el dia. Tres dies després, en un pi proper, vaig poder veure de nou l'adult, però aquest cop la sorpresa va ser veure'l junt amb un altre poll. És possible que la posta només hagués sigut de dos ous, tot i que solen arribar fins a cinc. La incubació dels ous dura entre 28 i 30 dies, i la duu a terme la femella, que és alimentada pel mascle durant aquesta. Els polls neixen esglaonats amb alguns dies de diferència i al niu se'n poden veure de diferents edats i mides.

Durant els següents dies vaig poder observar-los als dos posats durant el dia en uns pins de força alçada, i a vegades el poll canviava volant de forma inexperta i matussera de branca si m'atansava massa a ells. Possiblement aquest exemplar adult es tractés de la mare. Aquest ocell pot viure fins a uns 22 anys i és relativament abundant, entre onze mil i setze mil parelles a Catalunya. És sedentari i amb una població ben repartida per totes les àrees forestals, però especialment en boscos madurs amb arbres foradats per poder fer-hi el niu, i des de la terra baixa fins

a l'estatge subalpí. No és rar trobar-lo en parcs i jardins, però també en edificis i petits penya-segats. També accepta de bon grat les caixes niu.

realment en risc ja que, si un sol duc ja és temible al tractar-se d'un superpredador, imagineu dos ducs treballant en equip. Poden ser implacables amb tota mena de preses, des de petits mamífers fins a tan grans com una jove guineu. Els ducs també cacen rapinyaires de la mida d'aligots i astors aprofitant que dormen. Vaig haver de lamentar la mort, segurament per part d'aquests dos ducs, d'un dels joves xoriguers nascuts feia només dos mesos al Cement de Copons i que es va anellar dins del projecte Falco (tal com vaig explicar al meu article en l'anterior número de Camí Ral sobre el xoriguer comú). Vaig trobar l'anella taronja de lectura a distància a la vora de moltes de les plomes d'un xoriguer juvenil, que s'havia quedat amb altres germans de niuada després que els progenitors marxessin. A banda, en aquells dies vaig trobar depredats uns quants tudons (el colom més gran d'Europa), i en tots els casos presentaven la mateixa forma de depredar-los. La natura és així i hem d'acceptar-la com és, i tant el gamarús com el gran duc són rapinyaires nocturns poderosos que juguen un paper molt important en l'equilibri ecològic de l'entorn de Copons. 🌸

—*Guia de camp dels ocells a Catalunya*, Carlos Alvarez-Cros i Fran Trabalon. OMEGA, 2017.

—*Ocells de Catalunya, País Valencià i Balears*, Joan Estrada, Francesc Jutglar i Toni Llobet. Lynx, 2010.

Acta de recompte de la mesa de participació de la consulta sobre els parcs èdics de Serra Morena i Vilella del 23 de juliol de 2021.

Persones legitimades per a participar
segons la llista corresponent: 269

Persones empadronades que han votat: 67

Total vots: 67

Estàs a favor de la futura construcció del parc eòlic de Serra Morena que afecta al terme municipal de Copons?

SÍ = 23 VOTS / NO = 43 VOTS / BLANC = 1

Estàs a favor de la futura construcció del parc eòlic de Vilella que afecta al terme municipal de Copons?

SÍ = 19 VOTS / NO = 47 / VOTS BLANC = 1

Amb quines d'aquestes afirmacions estàs d'acord:

- La construcció de parcs eòlics serà una bona oportunitat pel poble = 24 vots
- S'hauria d'apostar per la creació d'una Comunitat Energètica Local que fos capaç d'auto abastir les necessitats energètiques del municipi = 37 vots
- El desenvolupament de parcs eòlics genera alteracions al medi físic i humà que suposa un risc per l'entorn natural de poble i pel benestar dels seus veïns/es = 31 vots
- Cada avantprojecte té la seva particularitat i s'ha de valorar de forma independent la seva viabilitat i beneficis pel municipi = 22 vots

Altres propostes: 10 butlletes expressen la seva opinió i propostes alternatives.

PARCS ÈOLICS AL MUNICIPI DE COPONS

CONSULTA ALS VEÏNS/ES

QUI POT PARTICIPAR?

Majors de 16 anys empadronats a Copons

ON I QUAN ES POT PARTICIPAR?

Dissabte 17 de juliol a les 18:30 a la Sala Polivalent

- Creació de la Comissió per la Transició Energètica
- Constitució de la Mesa de Participació

Consulta oberta:

Dissabte 17 de juliol de 19:00 h a 20:30 h

Lloc: Sala Polivalent

Des del 19 de juliol fins el 23 de juliol de 10:00 h a 13:00 h

Lloc: Ajuntament

Divendres 23 de juliol de 18:00 h a 19:30 h

Lloc: Sala Polivalent

Divendres 23 de juliol a les 19:30 h a la Sala Polivalent

- Acte de Recompte

QUÈ VOLEM SABER?

- Volem saber si estàs a favor de l'emplaçament de nous parcs èolics al municipi de Copons
- Volem conèixer quines alternatives al model energètic actual proposes

ON TROBAR MÉS INFORMACIÓ

Informació sobre els avantprojectes, guia de participació i papereta disponible a:

- Oficina d'atenció a la ciutadania
- <http://copons.cat/ajuntament/participacio-ciutadana/>

Ajuntament de **COPONS**

Diputació
Barcelona

OPINA I PARTICIPA

Transports

Alguns horaris es poden veure afectats temporalment per la situació de la COVID-19.

ALSA
Telèfon: 902 42 22 42
Web: www.alsa.es

Calaf - Igualada			
Calaf	Copons	Igualada	Barcelona
08:14 h	08:27 h	08:38 h	09:45 h
18:20 h	w18:36 h	18:54 h	20:00 h
Igualada - Calaf			
Barcelona	Igualada	Copons	Calaf
07:30 h	08:27 h	08:48 h	09:01 h
15:00 h	15:57 h	16:18 h	16:31 h

Hispano Igualadina - Monbus
Telèfon: 902 29 29 00
Web: www.igualadina.com

De dilluns a divendres					
Calaf - Igualada					
Calaf	Copons	Igualada C.	Igualada E.		
06:40 h	07:00 h	07:23 h	07:30 h		
13:45 h	14:00 h	14:13 h	14:30 h		
16:00 h	16:15 h		16:35 h		
Igualada - Calaf					
Igualada E.	Igualada H.	Copons	Calaf		
11:15 h		11:32 h	11:42 h		
15:15 h		15:32 h	15:42 h		
18:00 h		18:17 h	18:27 h		
Dissabtes					
Calaf - Igualada					
Calaf	Copons	Igualada C.	Igualada E.		
8:00 h	8:15 h	8:33 h	8:35 h		
15:15 h	15:27 h	15:38 h	15:40 h		
Igualada - Calaf					
Igualada C.	Igualada E.	Av. Barcelona	Igualada H	Copons	Calaf
12:00 h	12:10 h	12:12 h	12:14 h	12:27 h	12:37 h
	18:45 h			19:15 h	19:30 h

Taxis
Parades a Igualada: Passeig Verdaguer, s/n
Servei Taxi 24 hores: Carles Queraltó, Tel. 670 296 675

Horari d'atenció presencial
dilluns, dimecres i divendres
de 9 h a 13 h.
Dimarts i dijous atenció telefònica

www.copons.cat

Menú migdia
Servei de menú diari

L'Ajuntament de Copons inicia el servei de menú migdia per a qualsevol persona resident al poble. Aquest servei està pensat, principalment, per a les persones amb la seva autonomia limitada, encara que tothom pot fer-ne ús.
Per més informació dirigir-se a l'ajuntament.

Telèfons d'interès

Ajuntament de Copons	93 809 00 00
info@copons.cat	
Consultori Mèdic	93 809 01 50
Assistentia Social	93 809 08 80
Àrea Sanitària Rural	93 805 38 18
Associació Defensa Forestal	93 809 00 00
Bombers (emergències)	112
Ambulàncies i Emergències Mèdiques	112
Mossos d'Esquadra (emergències trànsit)	112
Mossos d'Esquadra (Igualada)	93 875 98 40
Protecció Civil Igualada	93 803 12 34
Repsol Butano	93 803 15 17
Avaries gas	900 55 50 00
Fecsa	902 702 115
Aigües de Rigat	93 803 14 83
Telefònica Avaries	1002
Antena col·lectiva	93 805 30 94
Correus	93 869 85 94
Oficina Consorci Turisme Alta Anoia	93 868 03 66
Escola	93 809 01 42
Bàscula pública	647 36 42 76
Bibliobús Montserrat	616 98 83 52
b.Montserrat@diba.es	

Col·labora amb Camí Ral: Fotografies, opinió, retalls d'història, actualitat, esports...
Termini de recepció d'escrits pel Camí Ral d'estiu: 20 de juny.
Termini de recepció d'escrits pel Camí Ral d'hivern: 30 de novembre.
Ens ho pots enviar per correu electrònic:
camiral@copons.cat

- Codi editorial**
1. Camí Ral és una revista que edita l'Ajuntament de Copons i la posa al servei de les entitats i ciutadania.
 2. Camí Ral és un canal transmissor de l'actualitat del municipi, però també una eina de recuperació de la memòria oral i la història del municipi.
 3. Els continguts de l'edició els decideix el Consell Editorial.
 4. Les seccions, les mides i característiques dels articles formen part de les competències del Consell Editorial.
 5. La revista compta amb un nodrit equip de col·laboradors coordinat pel Consell Editorial. Els articles i imatges s'elaboren i s'aporten de forma altruista.
 6. El contingut de les notícies d'actualitat l'assumeix el Consell Editorial i el propi Ajuntament, en condició d'editor. Pel que fa a entrevistes, reportatges, articles d'opinió o altres notícies, la responsabilitat, en primera instància, serà sempre de la persona que ho signi.
 7. Qualsevol lector que detecti algun error en la publicació podrà exercir el dret a rèplica, aplicant un criteri de proporcionalitat d'acord amb la llei.
 8. El contingut dels articles sempre haurà de ser respectuós amb les persones, les entitats i les institucions. En cas contrari, no es publicarà.

Reunió de Germanor al Local

ESBARJO DE COPONS

Durant els dies - 25 i 31 de Desembre 1950 i 1.ª Gener 1951

EL QUADRE ARTÍSTIC d'aquesta localitat es complau en oferir-vos unes vetllades artístiques amb la col·laboració de tots els elements, posant en escena els típics

PASTORETS

Obra apropiada per aquestes festes de Nadal, amb alguns entremitg d'actualitat i que si a Déu plau, serà segons la següent disposició:

- Primer: Presentació:
- Segon: «Conferència doble». Diàleg original còmic, a càrrec de na D. Garriga i en S. Lloró.
- Tercer.: «Rosa de Jericó» d'en Mn. J. Verdaguer, poema escenificat a càrrec de
na T. Garriga	Narradora	na M.ª T. Closa	Verge
nen J. Merino		St. Gabriel	
- Quart: «Visitació» adaptació pròpia escenificada a càrrec de
na M.ª T. Closa	Verge	na F. Centellas	amiga
na R. Serra	Sta. Isabel	na A. Marginet	•
	na J. Romeu	amiga	
- Quint: «La llum de l'Establí» on es desenvolupen diversos actes de la vida dels pastors, amb l'Anunciació, Naixement, Adoració, temptacions i lluites amb Satanàs i els seus subordinats. Quatre actes a càrrec de
en J. Riera	St. Josep	en F. Tomás	Nelic
en J. Ramón	St. Miquel	en S. Lloró	Jepò
nen J. Merino	St. Gabriel	en R. Ramón	Pastor
na P. Marginet	Angel 1.ª	nen P. Serra	Patuf
» P. Pujabet	Angel 2.ª	en F. Lloró	Satàn
» M.ª Brunet	Angel 3.ª	en R. Camisau	Merlot
» M.ª C. Marcè	Angel 4.ª	en S. Pintó	Dimoni
en J. Segura	Esquellot	en B. Santafè	»
» J. M.ª Prats	Picarol	en R. Prats	»
nen J. Centellas	Mil-bomes	en F. Marginet	»
- Sext: «Cançons Nadalenques» a càrrec del cor del quadre artístic.
- Séptim: «Comiat del Quadre» als assistents amb

L'Alegre Adeu-siau

Decorats - J. ROMEU	Vestuari - Taller propi
Traspunt - J. PRAT	Il·luminació - F. LLIRÓ
Direcció musical - F. SOLER	

NOTES: Es posa en coneixement del públic, que'ls elements del Quadre obsequiaràn als assistents amb un present típic.—Si voleu gaudir una bona estona d'esbargiment, requeriu amb temps les invitacions necessàries.—A l'ensem és notifica que'l dia de Nadal, és farà l'obertura del PESSEBRE, instal·lat en els ànexes del Esgarjo i que serà obert durant les properes festes Nadalenques, després de les hores de missa i uns moments abans de començar la funció dels PASTORETS

Imp. Miranda. - Igualada